ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ

បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា

ការចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ

រៀបចំដោយ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សហការជាមួយ រដ្ឋបាលជលផល

ឧបត្ថម្ភដោយ គំរោងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម កម្ពុជា-អូស្ត្រាលី

រៀបរៀងដោយៈ លោក ជិន ដា

រដ្ឋបាលជលផល

ទូរស័ព្ទលេខៈ ០២៣ ៩៩៦ ៣៨០ ឬ ០១១៩៩០៩៩០

អ៊ីម៉ែលៈ smallfish@online.com.kh

កាលបរិច្ឆេទៈ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៦

DRAFT

© រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងៈ គ្រប់បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា(បអប) ទាំងអស់រួមទាំងឯកសារនេះ ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ហើយសំរេចផ្តល់អោយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ធ្វើជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។ រាល់សំណើសុំផលិតបន្ថែម ត្រូវសុំការអនុញ្ញាតសិទ្ធិជាមុន ពីនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ។

បុព្វកថា

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ក្រោមកិច្ចសហការគាំទ្រពីទីភ្នាក់ងារអូស្ត្រាលីសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ អន្តរជាតិ តាមរយៈគំរោងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម កម្ពុជា-អូស្ត្រាលី ជំហានទី២ (២០០១-២០០៦) ដែលមានគោលដៅពង្រឹង ស្ថាប័ន និង ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា បានខិតខំយ៉ាងពេញទំហឹងដើម្បីធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីផ្សព្វ ផ្សាយកសិកម្ម ការរៀបចំកសាងផែនការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មស្របតាមគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការរបស់រាជ រដ្ឋាភិបាលតាម រយៈការវិភាគ ប្រព័ន្ធកេ្សត្រ-បរិស្ថានថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ និងបានចងក្រងជាបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះឡើង។

បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះ បានចងក្រងដោយអ្នកជំនាញឯកទេស (Suject Matter Specialist) នឹងត្រូវបានឆ្លងការ ពិនិត្យពិគ្រោះយោបល់ និងឯកភាពយល់ព្រមពីគណៈកម្មការបច្ចេកទេសដែលមានសមាសភាពមកពីនាយកដ្ឋាន ជំនាញ នានា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និងអ្នកពាក់ពន្ធ័ផ្សេងៗទៀត។ ឯកសារដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ គឺជាឯកសារ គោល ដែលពិពណ៌នាអំពី ព័ត៌មាន បច្ចេកទេស វិធីសាស្ត្រ នីតិវិធី និងផែនការថវិកាចំណាយសម្រាប់ជួយដល់ មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក និង ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិនៅមូលដ្ឋាននានាយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសថ្មីៗ ក្នុងបំណងផ្ទេរចំណេះ ដឹង ព័ត៌មាន និងបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្មតាមគ្រប់រូបភាពឱ្យបានជ្រួតជ្រាបដល់ប្រជាកសិករ និង ផលិតករ ដែលរស់នៅក្នុង តំបន់មាន សក្តានុពលភាពស្របតាមលក្ខខណ្ឌភូមិសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងតម្រូវការចាំបាច់ជាក់លាក់នៅ មូលដ្ឋាន ។

ដូច្នេះបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះ មានសារៈប្រយោជន៍ជារួមសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្មខេត្ត-ក្រុង យកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការ ចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាចំពោះមុខ ដែលប្រជាកសិករយើងកំពុងប្រឈមមុខនៅក្នុងការធ្វើផលិតកម្មកសិកម្ម ពិពិធកម្មកសិកម្ម ដើម្បី ធានាសន្តិសុខស្បៀង និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ ជាពិសេសរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រ ចតុកោណ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គាំទ្រនូវឯកសារបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះ ដែលជាឯកសារគោល សម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក ខេត្ត-ក្រុង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិនានានៅមូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់យក ទៅអនុវត្តក្នុងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាដល់ប្រជាកសិករនៅជនបទឱ្យទូលំទូលាយ និងទទួលបានផ្លែផ្កាល្អប្រសើរប្រកបដោយក្តីសង្ឃឹម។

រដ្ឋមន្ត្រី

DRAFT

អារម្ភកថា

ពាក្យពេញនៃ **បអប** គឺ "បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា" ។ បអប ពន្យល់ពីរបៀបអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីជួយដោះស្រាយ បញ្ហាផ្នែកកសិកម្មរបស់កសិករ។ បអប ផ្ទុកនូវព័តិមានបទដ្ឋាន និងសំភារៈសម្រាប់អោយមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយផ្ទេរ បច្ចេកវិទ្យានេះទៅកសិករ។ គោលគំនិតនៃបអប គឺដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដល់ឃុំ ស្រុក និងខេត្តនៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បអប ត្រូវបានគេសរសេរសម្រាប់អោយមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងផ្នែកផ្សេងៗទៀត ដែលបម្រើការនៅក្នុង វិស័យអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម នៅតាមមូលដ្ឋានប្រើប្រាស់ ។បអប មានលក្ខណៈដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- អាចបត់បែនបាន-បអប អាចយកទៅអនុវត្តបាននៅគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- សាមញ្ញ-បអប អាចប្រើប្រាស់បានដោយគ្រប់ផ្នែកដែលបម្រើការនៅតាមមូលដ្ឋាន
- ងាយយល់-ងាយស្រួលក្នុងការផ្តល់នូវព័តិមានសំខាន់ៗ

បអប ត្រូវបានកំណត់អាទិភាពដោយផ្អែកទៅតាមបញ្ហាផ្នែកកសិកម្មសំខាន់ៗរបស់កសិករ តាមរយៈប្រភពជាច្រើន ដូចជា ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័តិមានរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (FSMIS) ដែលផ្ទុក នូវព័តិមានសំខាន់ៗ របស់កសិករ។ បញ្ហាផ្នែកកសិកម្មរបស់កសិករ ត្រូវបានគេវិភាគតាមរយៈការវិភាគប្រព័ន្ធកេ្សត្រ-បរិស្ថានថ្នាក់ឃុំ (AEA) នៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បអប មាននៅតាមស្ថាប័ន នានាដូចខាងក្រោម:

- វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវជាតិ
- ក្រុមកសិករ
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
- ទីភ្នាក់ងារស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិ
- កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ
- ម្ចាស់ជំនួយ
- ផ្នែកឯកជន

បអប ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ បអប ត្រូវបានសរសេរដោយអ្នកឯកទេសដែលមានបទពិសោធន៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដូច្នេះ បអប ផ្ទុកនូវបទពិសោធន៍ល្អៗសម្រាប់អនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា។ បអប ត្រូវបានឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យរបស់ ក្រុមការងារ បអប បន្ទាប់មកអនុម័ត និងអនុញ្ញាត ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅតាមមូលដ្ឋាន។

DRAFT

ការចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ

១. ការពិពណ៌នា .... **វែរៀរ។ ញៀ្សកមារក ទៀត ដចេិនដេ។**

២. គោលការណ៍បច្ចេកទេស ២

២.១- ហេតុអ្វីយើងចាំបាច់ចិញ្ចឹមត្រី ? ២

២.២- ការជ្រើសរើសទីកន្លែង សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ចិញ្ចឹមត្រី ៣

២.២.១ - លក្ខណៈប្រភពទឹក ៣

២.២.២ - លក្ខណៈតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ការចិញ្ចឹមត្រី ៣

២.២.៣ - លក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ៣

២.៣- របៀបជ្រើសរើសកសិករ សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី ៣

២.៤- ការជ្រើសរើសទីតាំងជីកស្រះ ៤

២.៤.១ - ការជ្រើសរើសទីតាំង ៤

២.៤.២ - គុណភាពដី សម្រាប់ស្រះចិញ្ចឹមត្រី ៥

២.៤.៣ - របៀបជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី ៦

២.៥- ការរៀបចំស្រះមុនពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម ៧

២.៥.១ - ការស្តារភក់បាតស្រះ ៧

២.៥.២ - ការប្រើប្រាស់កំបោរ និងជី ៨

២.៥.៣ - ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹក ១០

២.៦- ការជ្រើសរើសកូនត្រីពូជដាក់ចិញ្ចឹម ១១

២.៧- ការដឹកជញ្ជូនកូនត្រី ១៤

២.៨- ការដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម ១៥

២.៩- ប្រភេទចំណី និងរបៀបដាក់ចំណី ១៦

២.១០- ប្រភេទជី និងរបៀបដាក់ជី ១៨

២.១១- ការគ្រប់គ្រងស្រះ ២០

២.១១.១ - ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹកស្រះ ២០

២.១១.២ - កត្តសត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹក ២២

២.១១.៣ - ការត្រួតពិនិត្យ កូនត្រីពូជទីឡាព្យ៉ា ២៣

២.១១.៤ - ការព្យាយាមត្រួតពិនិត្យមើលស្រះចិញ្ចឹមត្រី ២៣

២.១១.៥ - វិធានការការពារជម្ងឺត្រី ២៤

២.១២- ការប្រមូលផលត្រី ២៤

២.១៣- ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច ២៥

៣. វិធីសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយ .... **វែរៀរ។ ញៀ្សកមារក ទៀត ដចេិនដេ។**

៣.១- វិធីសាស្ត្រអនុវត្ត ២៦

DRAFT

៣.២- ថវិកាសម្រាប់ការធ្វើបង្ហាញ ៣១

៣.៣- ធនធានសំភារៈ ៣២

៣.៤- ការចូលរួមរបស់ស្ត្រី ក្នុងសកម្មភាពវារីវប្បកម្ម ៣២

៤. សេចក្តីបន្ថែម ..... រឺវៀវ1 ញ្យ៉ៀកមារក ឡៀត ជចឹនដេ។

៤.១- កត្តាសំខាន់ៗ ដែលធ្វើឱ្យត្រីពុល និងស្លាប់ និងវិធានការដោះស្រាយ ៣៣

៤.២- បញ្ហាដែលតែងតែកើតមានក្នុងពេលចិញ្ចឹមត្រី និង វិធានការដោះស្រាយ ៣៤

៤.៣- ការប្រមូលទិន្នន័យ ក្នុងអំឡុងពេលចិញ្ចឹមត្រី ៣៦

៤.៤- ការចំណាយសម្រាប់ការធ្វើបង្ហាញបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី (សម្រាប់ស្រះទំហំ ១០០ម^{២} រយៈពេល ៨ ខែ) ៣៩

៤.៥- ទីកន្លែងផលិតកូនត្រីពូជនៅប្រទេសកម្ពុជា ៣៩

៤.៥.១ - ស្ថានីយផលិតកូនត្រីពូជ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ៣៩

៤.៥.២ - ស្ថានីយផលិតកូនត្រីពូជ ឯកជន ៤០

DRAFT

១~ ការពិពណ៌នា

សេចក្តីសង្ខេប

បញ្ហា ផលិតភាពនៃការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រះជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅមានកំរិតទាប

គោលដៅ ដើម្បីផលិតបានត្រីទំងន់ ពី ៣០ ទៅ ៣៦គីឡូក្រាម លើស្រះទំហំ 100m^2 ក្នុងរយៈពេល ៨ ខែ ។

វិធីសាស្ត្រ ១- ត្រូវរៀបចំស្រះអោយរួចរាល់ល្អ មុនរដូវវស្សាមកដល់

២- ជ្រើសរើសកូនត្រីពូជដែលមានគុណភាពល្អ និងដឹកជញ្ជូនយកទៅដាក់ស្រះចិញ្ចឹមយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន បំផុត

៣- ត្រួតពិនិត្យតាមដានមើលទឹកស្រះជាប្រចាំដើម្បីស្ទង់ពីកំរិតចំណីធម្មជាតិដែលមានក្នុងស្រះ អោយបានល្អ

ផលប្រយោជន៍

-កាត់បន្ថយការចំណាយប្រាក់ទិញត្រីពីទីផ្សារ

-កសិករអាចប្រើប្រាស់ផលត្រីចិញ្ចឹមបានគ្រប់ពេល បន្ទាប់ពីបានចិញ្ចឹមរយៈពេលពី ៤ ទៅ ៥ ខែ

-ប្រើប្រាស់ទុនតិចតួច ក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី

- ក្រៅពីការប្រើប្រាស់ផលត្រីក្នុងគ្រួសារ កសិករអាចលក់ ដើម្បីរកប្រាក់ចំណូលខ្លះទៀតផង

-កសិករមិនចាំបាច់ចំណាយពេលទៅរកចាប់ត្រីពីធម្មជាតិ នៅកន្លែងផ្សេងទៀត

-កាត់បន្ថយសកម្មភាពចាប់ត្រីដោយខុសច្បាប់តាមប្រភពទឹកធម្មជាតិ

លក្ខខណ្ឌអំណោយផលនៃបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យខាងក្រោមនេះ ជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្ត (បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា) នេះ ដើម្បីសម្រេចបាននូវកម្មវត្ថុដែលបានចែងដូចខាងលើ ។

លក្ខណៈអាកាសធាតុ និង ទឹកសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រី:

- ស្រះចិញ្ចឹមត្រីចាំបាច់ត្រូវមានទឹករយៈពេលពី ៦ ទៅ ៨ ខែ ប៉ុន្តែបើស្រះ ឬកសិដ្ឋានផលិតកូនត្រីពូជ ត្រូវមានទឹកពេញមួយឆ្នាំ ។
- ស្រះចិញ្ចឹមត្រីចាំបាច់ត្រូវការពារកុំឱ្យលិចទឹកជំនន់ ដើម្បីជៀសវាងត្រីចិញ្ចឹមរួចចេញពីស្រះ
- ម្យ៉ាងទៀត ស្រះចិញ្ចឹមត្រីចាំបាច់ត្រូវការពារកុំឱ្យមានប្រភពទឹកពុល ដូចជា ទឹកដែលមានប្រើថ្នាំគីមី ឬថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត ជាដើម ។

លក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ:

- ការចិញ្ចឹមត្រីចាំបាច់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលបានចែងខាងលើ
- ការអនុវត្តតាម (បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា)នេះបានជោគជ័យ ក៏អាស្រ័យនឹងការផ្គត់ផ្គង់គុណភាព កូនត្រីពូជផងដែរ ។

ទំហំកសិដ្ឋាន:

- ស្រះចិញ្ចឹមត្រីកាន់តែធំ ទទួលផលត្រីបានកាន់តែច្រើន អាស្រ័យនឹងបច្ចេកទេស និងការយកចិត្តទុកដាក់គ្រប់គ្រង ។ នៅតាមជនបទ ជាទូទៅស្រះចិញ្ចឹមត្រីមានទំហំ ពី ៨០ ទៅ ២០០ ម២ ប៉ុន្តែស្រះដែលមានទំហំតូចជាងនេះ ក៏អាចចិញ្ចឹមត្រីបានដែរ ។

តម្រូវការកម្លាំងពលកម្ម:

- សម្រាប់ការចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅតាមជនបទ ជាទូទៅកសិករប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មដែលមានក្នុងគ្រួសាររបស់គាត់ ។
- ការងាររៀបចំស្រះ និងដឹកជញ្ជូនកូនត្រីពូជ ជាធម្មតាកម្លាំងបុរស ជាអ្នកអនុវត្ត
- ចំណែកការងារអនុវត្តបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី ផ្សេងទៀត ដូចជា ការដាក់ត្រីចិញ្ចឹម ការផ្តល់ចំណី ការគ្រប់គ្រងស្រះ និង ការប្រមូលផលត្រីចិញ្ចឹម អាចអនុវត្តដោយកម្លាំងពលកម្មដែលមានក្នុងគ្រួសារ ។

ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃការចិញ្ចឹមត្រី របស់កសិករ:

- គ្រួសារកសិករដែលចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រះទំហំ ១០០ ម² ដោយចំណាយទឹកប្រាក់ត្រឹមតែពី ៥០.០០០ រៀល ទៅ ៦៥.០០០ រៀល អាចអនុវត្តតាម (បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា) នេះ ។
- ចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រះទំហំ ១០០ ម² ក្នុងរយៈពេលប្រមាណ ៨ខែ អាចទទួលបានផលត្រី ពី ៣០ ទៅ ៣៦ គ.ក្រ

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទាក់ទង:

ការិយាល័យវារីវប្បកម្ម រដ្ឋបាលជលផល នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
ទូរស័ព្ទលេខ: ០២៣ ៩៩៦ ៣៨០ អ៊ីម៉ែល: smallfish@online.com.kh

២- គោលការណ៍បច្ចេកទេស

២.១- ហេតុអ្វីយើងចាំបាច់ចិញ្ចឹមត្រី ?

ប្រទេសកម្ពុជា ទិន្នផលត្រីបានផ្តល់បរិមាណប្រូតេអ៊ីនប្រមាណពី ៧០- ៧៥% ដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បរិមាណផលត្រីក្នុងធម្មជាតិ ត្រូវបានធ្វើអាជីវកម្មនេសាទយ៉ាងច្រើន ទាំងផលត្រីទឹកសាប និងផលត្រីសមុទ្រ ដើម្បីបំពេញបានតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងសន្តិសុខស្បៀង ដែលមានកំណើនជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ ដើម្បីបំពេញបន្ថែមនូវតម្រូវការនេះ មានតែការជំរុញអភិវឌ្ឍន៍វារីវប្បកម្មទេ ដែលបច្ចុប្បន្នចាំបាច់តម្រូវឱ្យមានសកម្មភាពកាន់តែផុសផុលឡើង ។

សកម្មភាពវារីវប្បកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារបច្ចុប្បន្នត្រូវបានជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សហការជាមួយបណ្តាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានា ដូចជា PADEK, AIT-AARM, SCALE, MRC-AIMS, WFP, CRS, IPM និង JICA ជាដើម ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វារីវប្បករត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីឱ្យបានល្អ ដើម្បីទទួលបានទិន្នផលត្រីខ្ពស់ ។

DRAFT

២.២- ការជ្រើសរើសទីកន្លែង សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ចិញ្ចឹមត្រី

២.២.១ - លក្ខណៈប្រភពទឹក

ស្រះចិញ្ចឹមត្រីត្រូវការទឹកយ៉ាងហោចណាស់រយៈពេល ៦ ខែ ប៉ុន្តែត្រូវការពារកុំឱ្យលិចទឹកក្នុងពេលរដូវទឹកជំនន់ ព្រោះបណ្តាលឱ្យត្រីធម្មជាតិចូលក្នុងស្រះ ស៊ីកូនត្រីដែលបានដាក់ចិញ្ចឹម និងកូនត្រីនឹងរួចចេញពីស្រះអស់ ។ ចំពោះតំបន់ដែលមានទឹកតិច កសិករអាចដាក់ត្រីចិញ្ចឹមបានក្នុងចំនួនតិចតួច និងត្រូវដាក់មានទំហំធំ ដើម្បីឱ្យត្រីអាចរស់ក្នុងស្រះមានទឹកតិច និងមានការលូតលាស់ ។

កសិករក្រីក្រអាចចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រះ ដោយពឹងផ្អែកលើទឹកភ្លៀង និងមិនចាំបាច់ចំណាយថវិកាបូមទឹក ពីក្រៅចូលក្នុងស្រះចិញ្ចឹមត្រី ។

២.២.២ - លក្ខណៈតំបន់អភិវឌ្ឍន៍ការចិញ្ចឹមត្រី

ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ ជាអាទិភាពគួរតែយកចិត្តទុកដាក់ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីក្នុងតំបន់នៅឆ្ងាយពីប្រភពទឹកធម្មជាតិ ដែលប្រជាកសិករពុំអាចរកចាប់ត្រីធម្មជាតិមកទទួលទានប្រចាំថ្ងៃបាន ។

ប៉ុន្តែជាទូទៅ (បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិជ្ជានេះ) អាចអនុវត្តបានគ្រប់ទីកន្លែង ចំពោះកសិករដែល មានស្រះចិញ្ចឹមត្រី ឬមានបំណងចង់ចិញ្ចឹមត្រី និងមានពេលវេលា ថវិកាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី និងមើល ថែទាំ ។

២.២.៣ - លក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ចសង្គម

គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានកំណត់ការអភិវឌ្ឍន៍ការចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ គឺជាអាទិភាពចំបងក្នុងការជួយកែលំអជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាកសិករនៅតាមជនបទ ។ បរិមាណផលត្រីដែលបានមកពីការចិញ្ចឹមនេះ គឺបានចូលរួមចំណែកផ្តល់នូវម្ហូបអាហារមួយផ្នែកទៀតនៃមុខរបរកសិកម្ម ក្នុងកសិដ្ឋានរបស់កសិករ ។ម្យ៉ាងទៀត កសិករអាចរកប្រាក់ចំណូលពីការចិញ្ចឹមត្រីនេះ តាមរយៈការកែលំអបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី និងបង្កើនការ ជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី ហើយប្រាក់ចំណូលនេះនឹងជួយសម្រួលកសិករចំណាយទៅលើសកម្មភាពផ្សេងៗ ដូចជាការជួយទំនុកបំរុងឱ្យកូនចៅទៅសាលារៀន និងសម្រាប់ទិញថ្នាំសង្កូវជាដើម ។

២.៣- របៀបជ្រើសរើសកសិករ សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី

ខាងក្រោមនេះជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសំខាន់ៗ នៃការជ្រើសរើសកសិករសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ និងការសិក្សាវិភាគកន្លងមក ។

ក- បុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់កសិករ

- ពេញចិត្តនឹងមុខរបរការងារចិញ្ចឹមត្រី និងព្យាយាមធ្វើការងារ
- ចូលរួមសហការការងារជាមួយបុគ្គលិកផ្សព្វផ្សាយរបស់គម្រោង
- មានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយប្រជាជនក្នុងភូមិ និងក្រៅភូមិ

DRAFT

ខ- ធនធានរបស់កសិករ

- មានស្រះចិញ្ចឹមត្រី ដែលអាចដក់ទឹកបានរយៈពេលពី ៦- ៨ ខែ
- មានប្រភពទឹកដែលអាចផ្គត់ផ្គង់ទឹកក្នុងស្រះចិញ្ចឹមបានពី ៦- ៨ ខែ
- មានកម្លាំងពលកម្មគ្រប់គ្រាន់
- មានប្រភពធនធានចំណីត្រី ដូចជា ចក កណ្ដៀវ ជន្លេន ជាដើម .....
- ធនធានមានស្រាប់ ដូចជា លាមកសត្វ
- មានទុនសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រី

គ- ធនធានក្នុងភូមិ

- មានប្រជាកសិករជាច្រើនក្នុងភូមិ និងក្រៅភូមិមានលទ្ធភាពចិញ្ចឹមត្រី
- ខ្វះខាតសាច់ត្រីទទួលទាន (ត្រីធម្មជាតិថយចុះ ក្នុងពេលរដូវភ្លៀង និងរដូវប្រាំង) ។

២.៤- ការជ្រើសរើសទីតាំងជីកស្រះ

ការជួលជីកស្រះថ្មីសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រី ជាធម្មតាត្រូវចំណាយប្រាក់ជួលកម្លាំងពលកម្មជីក ដូចនេះមានតម្លៃថ្លៃ។ ម្យ៉ាងទៀត ចំពោះកសិករដែលមានស្រះស្រាប់   អាចពង្រីកស្រះរបស់ខ្លួនបណ្ដើរៗជារៀងរាល់ឆ្នាំ ក្នុងករណីកសិករមានកន្លែងទំនេរសម្រាប់ពង្រីកស្រះ   មានពេលវេលាពង្រីកស្រះ ដោយប្រើកម្លាំងពលកម្មក្នុងគ្រួសារ ឬ មានថវិកាជួលកម្លាំងពីខាងក្រៅមកជីក ។

២.៤.១ - ការជ្រើសរើសទីតាំង

ការជ្រើសរើសទីតាំងជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រីជាបញ្ហាសំខាន់ដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ដើម្បីជៀសវាងការចំណាយថវិកា និងកម្លាំងពលកម្មខាតប្រយោជន៍ ។ ទីកន្លែងល្អសមស្របសម្រាប់ការចិញ្ចឹមត្រី ជាកន្លែងដែលកសិករងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យស្រះចិញ្ចឹមត្រីរៀងរាល់ថ្ងៃ ដូចជា សកម្មភាពឱ្យចំណីត្រី ការដាក់ជី ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹក ជម្ងឺត្រី និងតាមដានការលួចចាប់ត្រីជាដើម។ សម្រាប់កសិករនៅតាមជនបទ ស្រះ ចិញ្ចឹម ត្រីត្រូវតែជីកនៅក្បែរ ឬ ជាប់ផ្ទះ ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការងារគ្រប់គ្រង ។ ក្រៅពីនេះ ទីតាំងសមស្របសម្រាប់ជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី គួរមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោមៈ

- គ្មានដើមឈើដុះគ្របដណ្ដប់ពេញលើផ្ទៃស្រះ
- ដីអាចរក្សាទឹកក្នុងស្រះបានរយៈពេលពី ៦- ៨ ខែ
- នៅជិត ឬ ជាប់នឹងវាលស្រែ ងាយស្រួលជីកស្រះតភ្ជាប់ទៅវាលស្រែ
- នៅឆ្ងាយពីតំបន់ប្រើប្រាស់ថ្នាំពុល ឬ ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត ។

ចូរចងចាំថា ពន្លឺថ្ងៃមានសារៈប្រយោជន៍សំខាន់ណាស់ សម្រាប់ស្រះចិញ្ចឹមត្រី ដើម្បីបង្កើតចំណីធម្មជាតិ

DRAFT

ដែលជាចំណីដ៏មានប្រយោជន៍ និងសំខាន់បំផុតសម្រាប់ត្រី ។ ដូចនេះមិនត្រូវឱ្យមានដើមឈើដុះគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃស្រះចិញ្ចឹមត្រី ដែលវារាំងពន្លឺថ្ងៃមិនអាចចាំងចូលស្រះបាន ម្យ៉ាងទៀតស្លឹកឈើប្រភេទខ្លះក៏មានជាតិពុលដល់ត្រីនៅពេលវាធ្លាក់ចូលក្នុងស្រះចិញ្ចឹមត្រី ។

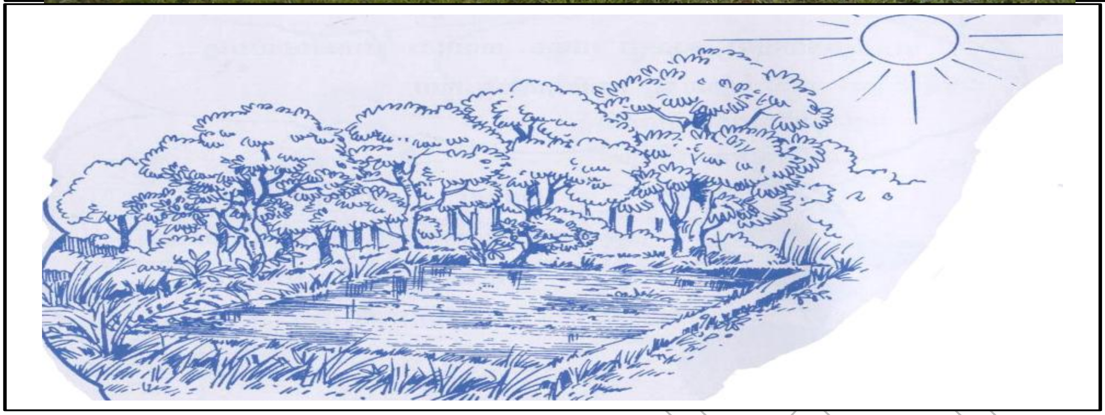

ស្រះសមស្របសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រី (គ្មានដើមឈើ) ស្រះមិនល្អសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រី (មានដើមឈើដុះជុំវិញ)

- គុណភាពដី សម្រាប់ស្រះចិញ្ចឹមត្រី

ប្រភេទដីឥដ្ឋ ជាប្រភេទដីមានលក្ខណៈសមស្របសម្រាប់ជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី ដែលអាចរក្សាទឹកបានរយៈពេលពី ៦ ទៅ ៨ ខែ ។ ចំណែកប្រភេទដីឥដ្ឋ មានលាយដីល្បាប់ ជាប្រភេទដីមានជីច្រើន ដែលអំណោយផលល្អសម្រាប់ស្រះចិញ្ចឹមត្រី ព្រោះធ្វើឱ្យសម្បូរចំណីធម្មជាតិ និងរក្សាទឹកបានយូរទៀតផង ។

យើងអាចសាកល្បងពិនិត្យ មើលគុណភាពដី តើអាចជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រីបានដែរឬទេ ដោយជីករណ្តៅមួយមានជម្រៅ 0,៨ ម និង មាត់ 0,៦ ម ។ បន្ទាប់មកចាក់ទឹកបំពេញក្នុងរណ្តៅ រួចទុកចោលរយៈពេល ២ ទៅ ៣ ថ្ងៃ ។ ក្រោយមកបើមានទឹកនៅសល់ក្នុងរណ្តៅ នោះមានន័យថា ប្រភេទដីនោះសមស្របសម្រាប់ជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី ។

សកម្មភាពជីករណ្តៅ ចាក់ទឹកបំពេញ ២ ថ្ងៃក្រោយនៅមានទឹកក្នុងរណ្តៅ អាចជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រីបាន

២.៤.២ - **របៀបជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី**

ស្រះចិញ្ចឹមត្រីគួរជីកឱ្យមានរាងជាចតុកោណកែងនិងមានជើងទេរសមស្រប ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការបង្កើតឱ្យមានសម្បូរចំណីធម្មជាតិផង និងសម្បូរខ្យល់អុកស៊ីសែនផង ។ ជើងទេរស្រះអាចមានជំរេល ១ៈ១ ឬ អាច ១ៈ២ សម្រាប់ប្រភេទដីដែលមានជាតិខ្សាច់ (សូមមើលរូបភាពខាងក្រោម)។ ដូចនេះ ជម្រៅស្រះអាចប្រែ ប្រួលទៅតាមប្រភេទដី ឧទាហរណ៍ ស្រះទំហំ ៨០ម២ ជម្រៅស្រះអាចជីកបានជម្រៅពី ១,៥ ម ទៅ ២ម ។

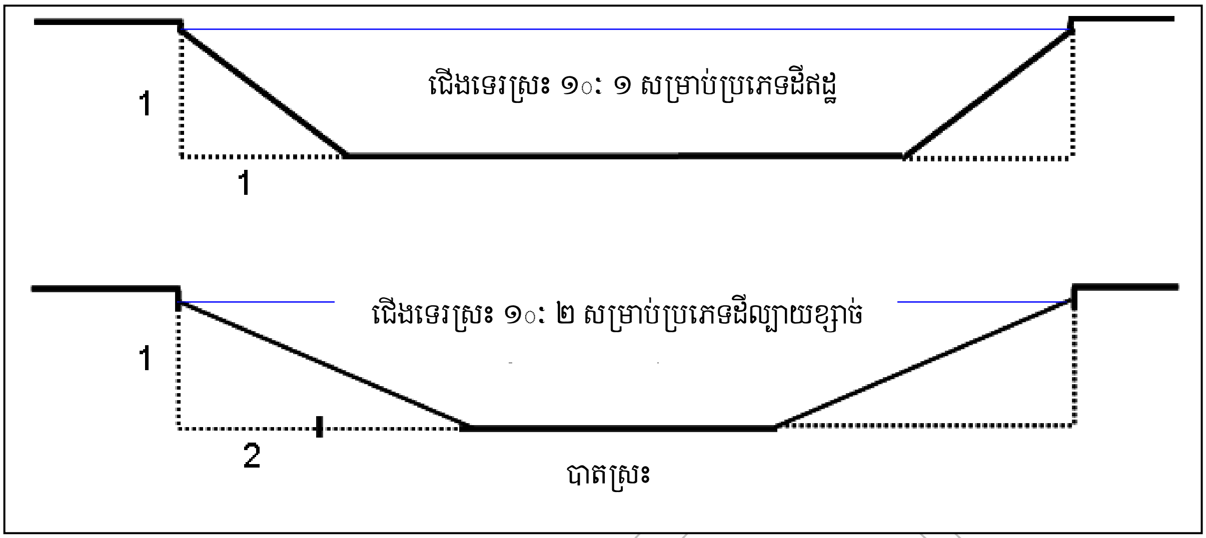

គ្រួសារកសិករកំពុងជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី

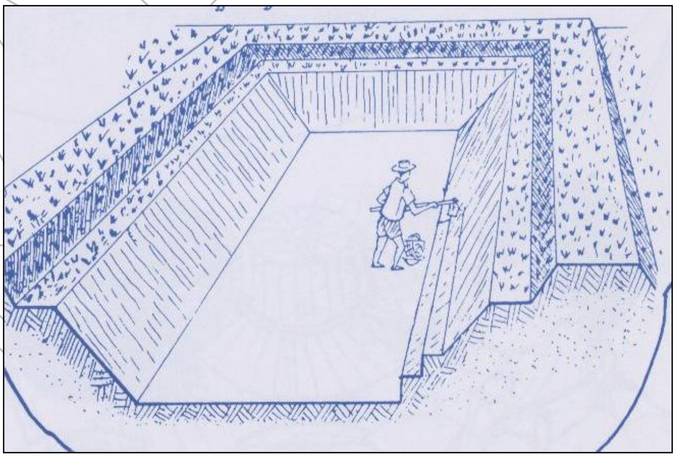

គំរូជីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី

អាចម៍ដីត្រូវយកមកធ្វើទំនប់ ឬ ភ្លឺព័ទ្ធជុំវិញស្រះ ។ ជាទូទៅចំពោះអាចម៍ដីនៅស្រទាប់លើជាប្រភេទដីមានជីច្រើនជាងដីនៅស្រទាប់ក្រោម ដូចនេះត្រូវយកវាមកដាក់ក្រាលនៅស្រទាប់លើនៃភ្លឺស្រះ ដើម្បីដាំស្មៅការពារ ការហូរច្រោះនៃដីចូលក្នុងស្រះ ដែលធ្វើឱ្យទឹកស្រះល្អក់នៅពេលភ្លៀងធ្លាក់ ។ បាតស្រះត្រូវជីកឱ្យមានជម្រាលទៅ ជ្រុងខ្លីម្ខាងនៃស្រះ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការប្រមូលផលត្រី ។ ចំពោះកសិករដែលមានលទ្ធភាព ក្នុងពេលលើកភ្លឺស្រះ កសិករ

អាចដាក់បំពង់ទឹកបង្ហប់ក្នុងភ្លឺស្រះសម្រាប់ការបង្ហូរទឹកចេញ ចូល ស្រះចិញ្ចឹមត្រី ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងករណី មានស្រែនៅជាប់នឹងស្រះ កសិករគួរជីកកូនចង្អូរ ឬ ប្រឡាយតភ្ជាប់ពីស្រះ ទៅប្រឡាយ ដើម្បីឱ្យត្រីចេញទៅ វាលស្រែរកចំណីបន្ថែម បង្កឱ្យត្រីមានការធំធាត់ឆាប់រហ័ស ។

ការជីកចង្អូរព័ទ្ធជុំវិញវាលស្រែ

ស្រះចិញ្ចឹមត្រីតភ្ជាប់ទៅស្រែដោយជីកចង្អូរ

ចំពោះកសិករដែលមានស្រះស្រាប់ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើកភ្លឺស្រះឱ្យខ្ពស់ និងដាំស្មៅ ដើម្បីជៀសវាងការហូរច្រោះដី ដោយសារទឹកភ្លៀង ដែលនាំឱ្យទឹកស្រះល្អក់ ។ ម្យ៉ាងទៀតត្រូវធ្វើជើងទេរស្រះឱ្យបានល្អ និងបារភក់ចេញពីបាតស្រះ ក្នុងពេលរៀបចំស្រះ (មើលចំណុចមេរៀនរៀបចំស្រះ) ។

២.៥- ការរៀបចំស្រះមុនពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម

ការរៀបចំស្រះមានសារៈសំខាន់ និងចាំបាច់បំផុត ដែលត្រូវធ្វើឱ្យបានល្អ មុនពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម ។ ស្រះដែលរៀបចំបានល្អ គឺមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោមៈ

- គ្មានត្រីស្រែ ឬ សត្វផ្សេងទៀត ដែលស៊ីកូនត្រី ។ ប៉ុន្តែចំពោះកូនត្រីមានទំហំធំជាង ១០ ស.ម វត្តមានត្រីស្រែនៅក្នុងស្រះមិនចាត់ទុកជាបញ្ហាសំខាន់ទេ ។
- ទឹកស្រះមានពណ៌បៃតងល្អ បញ្ជាក់ពីវត្តមានចំណីធម្មជាតិ ដែលមានសម្បូរក្នុងទឹកស្រះ
- ទឹកស្រះមានកំរិត pH 6.5 – 8 (កំរិតជាតិជូរនៃទឹកស្រះ)
- ទឹកស្រះស្រឡះល្អ គ្មានរុក្ខជាតិទឹកដុះគ្របដណ្តប់ពេញផ្ទៃស្រះ ។

២.៥.១ - **ការស្តារភក់បាតស្រះ**

ភក់បាតស្រះមានសារៈប្រយោជន៍សម្រាប់ជីវិតរស់នៅរបស់ពពួកសត្វស្រទាប់បាត ដូចជា ខ្យង ខ្ចៅ ជន្លេន ជាដើមដែលជាប្រភពចំណីសំខាន់សម្រាប់ត្រី ។ ប៉ុន្តែភក់បាតស្រះមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានច្រើនលើសពី ២០ស.ម ទេ ពីព្រោះកាលណាភក់កាន់តែច្រើនកំរិតរលាយឧស្ម័នអ៊ុកស៊ីសែ្សនកាន់តែតិច ហើយផ្ទុយទៅវិញកំរិតរលាយឧស្ម័នពុល មេ

តាន និងអាម៉ូនីញាក់ (CH_4, NH_3) កាន់តែកើនឡើង ។ ដូចនេះ ជារៀងរាល់ឆ្នាំស្រះចិញ្ចឹមត្រីចាំបាច់ត្រូវតែ ស្តារភក់បាតស្រះចេញ ដោយទុកជម្រៅត្រឹមតែ ១៥ ទៅ ២០ ស.ម ។

២.៥.២ - ការប្រើប្រាស់កំបោរ និងជី

ការប្រើប្រាស់កំបោរក្នុងការរៀបចំស្រះមានសារៈសំខាន់ណាស់ ព្រោះវាបានកែលំអគុណភាពទឹកពីអាស៊ីតមកបាស បំបាត់ភាពល្អក់នៃទឹក សម្លាប់ត្រីកាច សត្វល្អិតបំផ្លាញកូនត្រី សម្លាប់មេរោគ និងជួយដល់ការប្រើប្រាស់ជីកែលំអគុណភាពទឹកឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ កំបោរដែលយកមកប្រើប្រាស់នេះ ជាប្រភេទម្សៅកំបោរសលាបជញ្ជាំងផ្ទះ ការប្រើប្រាស់កំបោរសសម្រាប់រៀបចំស្រះ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

- សម្រាប់បាចនៅលើផ្ទៃបាតស្រះ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ក្រោយពេលស្តារភក់បាតស្រះ នៅក្នុងកំឡុងពេលរៀបចំស្រះ។
- ចំពោះស្រះ ថ្មីគួរប្រើកំបោរសពី ៣-៥ គ.ក្រ ក្នុង ១០០ម២។ ស្រះចាស់ពី ៥- ៨ គ.ក្រ ក្នុង១០០ម២
- បរិមាណកំបោរប្រែប្រួលទៅតាម pH (កំរិតជាតិជូរ) នៃដីស្រះ សូមមើលតារាងខាងក្រោម
- កំបោរសត្រូវលាយជាមួយទឹកក្នុងធុងដែក រួចយកឈើកូរឱ្យរលាយ ទើបយកទៅបាចសព្វពេញ ផ្ទៃស្រះ។ ត្រូវជៀសវាងការយកកំបោរសទៅលាយជាមួយទឹកក្នុងធុងជ័រ ដែលបណ្តាលឱ្យក្តៅ និងរលាយធុងជ័រនោះ ហើយគួរជៀសវាងការដកដង្ហើមស្រូបយកផ្សែង ឬ ម្សៅកំបោរស ។
- ក្រោយពីបាចកំបោរហើយ គួរទុកស្រះហាលថ្ងៃ រយៈពេលពី ២- ៣ ថ្ងៃ ។

កំរិត	**ប្រភេទដី**	**បរិមាណកំបោរត្រូវប្រើ (គ.ក្រ/១០០ម២)**
៤- ៥	អាស៊ីតខ្ពស់	២០
៥- ៦,៥	អាស៊ីតមធ្យម	១០
៦,៥- ៧,៥	ធម្មតា	៥
៧,៥- ៨,៥	ជាតិបាស	២
៨,៥- ៩,៥	ជាតិបាស ខ្លាំង	០

DRAFT

ការបាចកំបោរស លើផ្ទៃបាតស្រះ ចាស់ និង ថ្មី

- រួចបង្ហូរទឹកចូលក្នុងស្រះប្រមាណ ១ភាគ ៣ នៃបរិមាណទឹកសរុប ដោយឆ្លងកាត់តម្រង រួចទុកស្រះរយៈពេល ២- ៣ ថ្ងៃ។
- មានវិធីពីរយ៉ាងនៃការប្រើប្រាស់ជីធម្មជាតិ: វិធីទី ១- ដាក់ជីលាមកសត្វ ៤ បង្គី នៅគ្រប់ជ្រុងទាំង ៤ នៃស្រះ (បើជីលាមកមាន់ ដាក់តែ២ បង្គី) ក្នុងផ្ទៃស្រះ១០០ ម២ ហើយអាចបន្ថែមជីរុក្ខជាតិបៃតងខ្លះ ទៀតទៅក្នុងស្រះ រួចរង់ចាំរយៈពេល ២ - ៣ ថ្ងៃ ។
- វិធីទី ២- ដាក់លាមកសត្វ ឬ អាចដាក់បន្ថែមរុក្ខជាតិបៃតងទៅក្នុងស្រះតូចមួយ រួចទុករយៈពេលពី ៣-៥ថ្ងៃ ទើបទឹកក្នុងស្រះក្លាយជាទឹកជី ពេលនោះយើងអាចដួសទឹកនោះមកដាក់ចូលក្នុងស្រះចិញ្ចឹម ត្រីបាន ។ នេះជាវិធីមួយដ៏ល្អ ដែលយើងគួរយកមកអនុវត្ត ព្រោះវិធីនេះកាត់បន្ថយបាននូវការប្រើប្រាស់បរិមាណអុកស៊ីសែ្សន ពីក្នុងស្រះ ។
- បន្ទាប់មក កសិករអាចបង្ហូរទឹកចូលក្នុងស្រះឱ្យពេញល្មម តាមតម្រង និងត្រូវយកបន្ទះក្តារដាក់ទ្រពីក្រោមកម្លាំងទឹកហូរ ដើម្បីជៀសវាងការធ្វើឱ្យទឹកស្រះល្អក់ ។
- ក្នុងករណីទឹកស្រះមិនទាន់មានពណ៌បៃតងល្អ កសិករអាចលៃលកដាក់ជីបន្ថែមបន្តិចទៀត រហូតដល់ទឹកស្រះមានពណ៌បៃតងល្អ ។

នៅពេលទឹកស្រះមានពណ៌បៃតងល្អ នោះបញ្ជាក់ថា ទឹកស្រះនោះមានសម្បូរពពួកសត្វល្អិត ដែលហៅថាសត្វប្លង់តុង និងមានពពួករុក្ខជាតិថ្នាក់ទាប ដែលហៅថា រុក្ខជាតិប្លង់តុង ហើយវាជាចំណីធម្មជាតិយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់ការរស់នៅរបស់ត្រី។ យើងអាចត្រួតពិនិត្យវត្តមាន សត្វប្លង់តុងបាន តាមរយៈការដួសទឹកពីជ្រុងម្ខាងនៃស្រះ ដោយ ប្រើក្រមា រួចយកកែវដួសទឹកចេញពីក្រមា ពេលនោះយើងនឹងសង្កេតឃើញ សត្វល្អិតតូចៗ នៅក្នុងកែវ ។

DRAFT

ការត្រួតពិនិត្យវត្តមានសត្វប្លង់តុងនៅក្នុងទឹកស្រះ

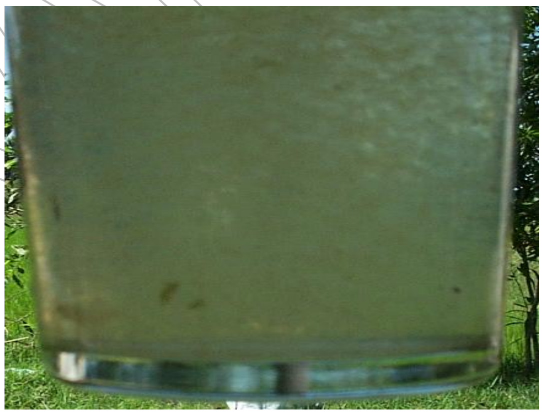
រូបភាពសត្វប្លង់តុងនៅក្នុងកែវ

ក្នុងករណីទឹកស្រះមិនទាន់មានពណ៌បៃតងល្អ កសិករអាចប្រើជីគីមីបន្ថែម ដូចជា ជី អ៊ុយរ៉េ និងជី ដេអាប៉េ (ដូចមានរូបភាពបង្ហាញ) ក្នុងកំរិតជី អ៊ុយរ៉េ ៣០០ ក្រាម និងជី ដេអាប៉េ ១០០ ក្រាម ក្នុងផ្ទៃទឹកស្រះ ១០០ម២ ។ ប៉ុន្តែយើងក៏អាចប្រើជីធម្មជាតិដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ។ នៅពេលទឹកស្រះមានពណ៌បៃតងហើយ យើងត្រូវបញ្ឈប់ ការប្រើប្រាស់ជីភ្លាម ។

ប្រភេទជីគីមី ដេអាប៉េ និងជី អ៊ុយរ៉េ

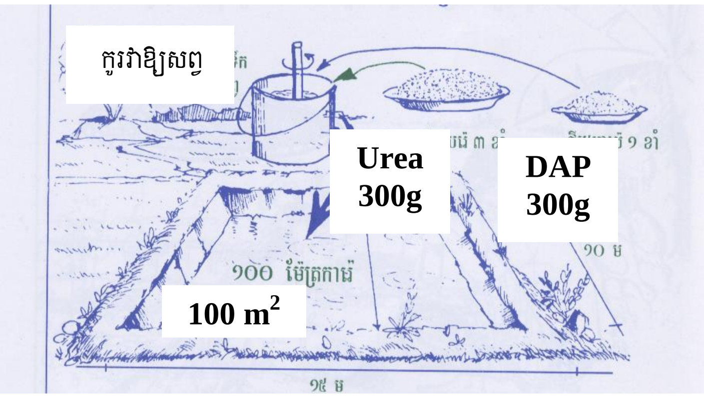

ការប្រើប្រាស់ជីគីមីនៅក្នុងស្រែចិញ្ចឹមត្រី ១០០ម២

២.៥.៣ - ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹក

<u>ការវាស់វែងកំរិតថ្លានៃទឹកស្រែ</u> យើងអាចប្រើថាសដែក ឬ ឈើ ដែលមានលាបពណ៌ស និងខ្មៅឆ្លាស់គ្នាដូចរូបភាពខាងក្រោមបានបញ្ជាក់ ដើម្បីធ្វើការវាស់ស្ទង់មើលកំរិតថ្លានៃទឹក។ ថាសដែក ឬ ឈើនោះ ជាទូទៅមានរាងមូល មានអង្កត់ផ្ចិតពី ២០ ទៅ ២៥ ស.ម ហើយត្រូវតភ្ជាប់ដោយដងឈើ ឬ ខ្សែ ដែលមានគំនូសក្រិតជាសង់ទីម៉ែត្រ ដើម្បីវាស់វែងកំពស់ទឹក។ យើងអាចធ្វើការវាស់ស្ទង់មើលកំរិតថ្លានៃទឹក ដោយដាក់ថាសដែក ឬ ឈើ នោះជ្រមុជទៅក្នុងទឹកបន្តិចម្តងៗ រហូតដល់ជម្រៅទឹក ដែលយើងនៅមើលឃើញពណ៌ស- ខ្មៅនៃថាសនោះ ។ បើសិនជាថាសដែកនោះនៅមើលឃើញក្នុងជម្រៅទឹក ៣០ ស.ម នោះបញ្ជាក់ថា ទឹកស្រែនោះមិនមានភាពល្អក់។ ផ្ទុយទៅវិញក្នុងករណីថាសដែកមិនអាចមើលឃើញភ្លាមៗ ពេលដាក់ចូលក្នុងទឹក នោះបញ្ជាក់ថា ទឹកស្រែនោះល្អក់ ឬ មានជីច្រើនពេក (ដែលភាគច្រើនមានពណ៌បៃតងខ្ចាំង) ។

DRAFT

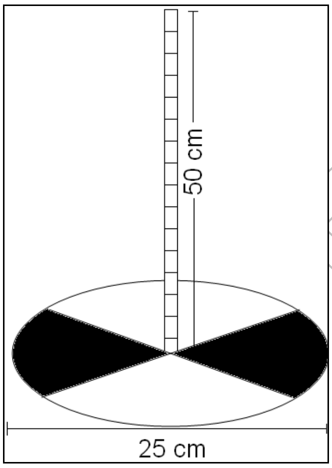

ថាស **Secchi Disc** សម្រាប់វាស់គុណភាពទឹក និងក្រដាស **pH** សម្រាប់ វាស់កំរិតជាតិអាស៊ីតក្នុងទឹកស្រែ

<u>ការវាស់វែង</u>

<u>ជាតិជូរ ឬ ជាតិអាស៊ីតនៃទឹកស្រែ</u> យើងអាចធ្វើការវាស់វែងកំរិតជាតិអាស៊ីត ឬជាតិបាស នៃទឹកស្រែចិញ្ចឹមត្រី ដែលគេហៅថា pH ដោយប្រើក្រដាស pH ជ្រលក់ទៅក្នុងទឹកស្រែនោះ (ដូចរូបភាពខាងលើ) ឬ ម្យ៉ាងទៀត បើមានលទ្ធភាពគេប្រើម៉ាស៊ីនវាស់តែម្តង ។ ក្រោយពេលជ្រលក់ទៅក្នុងទឹករួច យើងយកវាមកផ្ទៀង លើ គំរូក្រដាស pH ដែលមាន

បញ្ជាក់ជាតួលេខ ។ បើ pH តូចជាង 7 នោះបញ្ជាក់ថា ទឹកស្រះនោះមានជាតិអាស៊ីត បើ pH តូចជាងឬស្មើ 5 ទឹកស្រះមានជាតិអាស៊ីតខ្លាំង ដែលធ្វើឱ្យត្រីពិបាករស់នៅ និងមិនអាចរីកធំធាត់បាន ។ ក្នុងករណីនេះ យើងអាចប្រើកំបោរដើម្បីកែលំអទឹកស្រះដែលមានជាតិអាស៊ីតមកត្រឹម pH = 6.5-8.5 បាន ។

២.៦- ការជ្រើសរើសកូនត្រីពូជដាក់ចិញ្ចឹម

ការជ្រើសរើសប្រភេទកូនត្រីពូជដាក់ចិញ្ចឹម មានសារៈប្រយោជន៍សំខាន់ណាស់ ក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី ដើម្បីទទួលបានជោគជ័យ ដូចនេះត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ជាប្រភេទត្រីកសិករងាយស្រួលចិញ្ចឹម ដោយប្រើប្រាស់ចំណីធម្មជាតិដែលមានស្រាប់ក្នុងភូមិ ដូចជា ចក កណ្ដៀរ ជន្លេន កាកសំណល់បន្លែ ព្រមទាំងជីរុក្ខជាតិបៃតង និងជីលាមកសត្វ ។ ដូចនេះ កសិករមិនអាចចិញ្ចឹមប្រភេទត្រីស៊ីសាច់ជាអាហារទេ ព្រោះកសិករគ្មានទុនទិញចំណីសាច់ឱ្យត្រីចិញ្ចឹមដែលស៊ីសាច់ជាអាហារ ។
- ជាប្រភេទត្រីធន់នឹងជម្ងឺ
- ងាយស្រួលផលិតពូជ ក្នុងមជ្ឈដ្ឋានទឹកធម្មជាតិ
- កសិករ មានលទ្ធភាពចិញ្ចឹម

ប្រភេទត្រីដែលសមស្របសម្រាប់កសិករអាចចិញ្ចឹមបានមាន ត្រីទីឡាព្យ៉ា កាបសាមញ្ញ កាបស កាបឥណ្ឌា ឆ្ពិន និងត្រីកន្ធរជាដើម ។ លក្ខណៈពិសេសនៃប្រភេទត្រីទាំងនេះមានដូចក្នុងតារាងខាងក្រោម ៖

DRAFT

រូបភាព	ឈ្មោះត្រី	លក្ខខណ្ឌសំខាន់ៗ				ប្រភេទចំណី	ពេលវេលា(សប្តាហ៍)		កំណត់សំគាល់ផ្សេងទៀត
		អុកស៊ីសែន (mg/L)	សីតុណ្ហភាព (^{O}C)	កំហាប់អំបិល	pH		ត្រីសាច់	ត្រីពូជ	
	ទីឡាព្យ៉ា	2-3	14-40	30/1000	4-9	បួង់តុង កាកសំណល់បន្លែ ចក ជន្លេន ចំណីសិប្បនិម្មិត	25-32	20-25	ប្រភេទត្រីក្រៅស្រុក ងាយស្រួលពងកូនក្នុងធម្មជាតិ ក្នុងស្រះ ទំងន់មេពូជៈ 100-200 ក្រាម អាចផលិតពូជបានៈ 6-10 ដង / ឆ្នាំ កម្លាំងបន្តពូជៈ 600- 1,000 គ្រាប់ពង/ ដង
	កាបសាមញ្ញ	3	20- 30	14/1000	6.5-8.5	សត្វបួង់តុង សត្វស្រទាប់បាត កាកសំណល់បន្លែ ចក ចំណីសិប្បនិម្មិត	40 ឡើង	48-52	ប្រភេទត្រីក្រៅស្រុក បង្កាត់ ភ្ញាស់ក្នុងធម្មជាតិ និងអាងបង្កាត់ ទំងន់មេពូជៈ 300-1000 ក្រាម រដូវបន្តពូជក្នុងខែ ឧសភា- សីហា កម្លាំងបន្តពូជ = 10,000-20,000 គ្រាប់ពង / គ.ក្រ ត្រីមេ
	កាបស	5	25- 30	10/1000	6.5-8	បួង់តុង កាកសំណល់បន្លែ ចំណីសិប្បនិម្មិត	40 ឡើង	96 - 104	ប្រភេទត្រីក្រៅស្រុក បង្កាត់ ភ្ញាស់ក្នុងអាងបង្កាត់ ទំងន់មេពូជៈ 1,000-1,500 ក្រាម រដូវបន្តពូជក្នុងខែ ឧសភា- សីហា កម្លាំងបន្តពូជ 40,000 គ្រាប់ពង /គ.ក្រ ត្រីមេ

DRAFT

រូបភាព	ឈ្មោះត្រី	លក្ខខណ្ឌសំខាន់ៗ				ប្រភេទចំណី	ពេលវេលា(សប្តាហ៍)		កំណត់សំគាល់ផ្សេងទៀត
		អុកស៊ីសែន (mg/L)	សីតុណ្ហភាព (^{O}C)	កំហាប់ អំបិល	pH		ត្រីសាច់	ត្រីពូជ	
	កាបឥណ្ឌា	5	25- 30	10/1000	6.5- 8,	ប្លង់តុង សត្វប្លង់តុង ចំណីសិប្បនិម្មិត	40 ឡើង	96 - 104	ប្រភេទត្រីក្រៅស្រុក បង្កាត់ ភ្ញាស់ក្នុងអាងបង្កាត់ ទំងន់មេពូជៈ 1,000-1,500 ក្រាម រដូវបន្តពូជក្នុងខែ ឧសភា- សីហា កម្លាំងបន្តពូជៈ 40,000 គ្រាប់ពង/គ.ក្រ ត្រីមេ
	ឆ្ពិន	5	25- 30	7/1000	6.5- 7.5	ប្លង់តុង កាកសំណល់បន្លែ ចក ចំណីសិប្បនិម្មិត	40 ឡើង	48-52	ជាប្រភេទត្រីក្នុងស្រុក បង្កាត់ ភ្ញាស់ក្នុងធម្មជាតិ និងអាងបង្កាត់ មេពូជមានទំងន់ពី ២០០- ៨០០ ក្រាម រដូវបន្តពូជក្នុងខែ ឧសភា ដល់ កក្កដា កម្លាំងបន្តពូជៈ ៦០០.០០០គ្រាប់ពង/គ.ក្រ ត្រីមេ

DRAFT

២.៧- ការដឹកជញ្ជូនកូនត្រី

ការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការដឹកជញ្ជូនកូនត្រីពីកន្លែងបង្កាត់ ភ្ញាស់ ឬ លក់កូនត្រី ទៅដាក់ចិញ្ចឹមក្នុងស្រះមានសារៈសំខាន់ណាស់ ដើម្បីជៀសវាងកូនត្រីងាប់ក្នុងរយៈពេលដឹកជញ្ជូន និង ក្រោយពេលដាក់ចិញ្ចឹម ។ ខាងក្រោមនេះជាលក្ខណៈបច្ចេកទេសសំខាន់ៗ នៃការដឹកជញ្ជូនកូនត្រីៈ

ស្រះដែលត្រូវដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម ត្រូវរៀបចំឱ្យបានល្អតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀបចំស្រះ ដែលបានរៀប រាប់ខាងលើ ។

- កូនត្រីដែលត្រូវដឹកជញ្ជូន ត្រូវរៀបចំដាក់ក្នុងហាប៉ាឱ្យបានមុន ១ថ្ងៃ នៃការដឹកជញ្ជូន និងមិនត្រូវផ្តល់ចំណី
- កូនត្រីដែលត្រូវចាប់ពីស្រះ ដាក់ក្នុងហាប៉ា ត្រូវជៀសវាងអូសចាប់នៅពេលយប់ ព្រោះកូនត្រីអាចពុលងាប់ដោយសារអុកស៊ីសែ្សនក្នុងស្រះនៅពេលយប់មានកំរិតតិចតួចបំផុត ។
- ក្នុងករណីដឹកជញ្ជូនផ្លូវឆ្ងាយ ត្រូវរៀបចំថង់ប្លាស្ទិក ដែលមានទំហំ ៦០ x ៨០ ស.ម និង ត្រូវមានខ្យល់ អុកស៊ីសែនសម្រាប់បញ្ចូលក្នុងថង់កូនត្រី ។ ក្នុងករណីខ្លះ យើងអាចប្រើអំបិល ឬ មេទីឡែនពណ៌ខៀវ ក្នុងកំរិតតែ ២ក្រាម ក្នុង១លីត្រទឹក ដើម្បីសម្លាប់មេរោគ និងបាក់តេរី ដែលអាចមានក្នុងថង់កូនត្រី ។
- កូនត្រីដែលមានទំហំ ៥ ស.ម អាចដាក់ក្នុងថង់ទំហំខាងលើ ប្រមាណពី ៣០០- ៥០០ ក្បាល អាស្រ័យទៅនឹងចំងាយផ្លូវដែលត្រូវដឹកជញ្ជូនជាក់ស្តែង ។
- បើដឹកជញ្ជូនផ្លូវជិតៗ យើងអាចប្រើធុង ឆ្នាំង ឬ សម្ភារៈផ្សេងៗទៀត ដែលអាចដឹកជញ្ជូនបាន តែត្រូវឱ្យស្អាត គ្មានជាតិពុល ។
- ទឹកដែលត្រូវដាក់ក្នុងថង់ ឬ ធុងកូនត្រីដឹកជញ្ជូន ត្រូវយកចេញពីស្រះដែលកូនត្រីរស់នៅ
- គួរដឹកជញ្ជូនកូនត្រីនៅពេលព្រឹក ព្រោះអាកាសធាតុនៅត្រជាក់ល្អ
- ក្នុងករណីដឹកជញ្ជូនតាមកង់ ឬ ម៉ូតូ ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យកូនត្រីត្រូវកំដៅថ្ងៃខ្លាំង ។

DRAFT

របៀបដឹកជញ្ជូនកូនត្រីក្នុងចម្ងាយផ្លូវជិតៗ ដោយប្រើធុង ឆ្នាំង ឬ សម្ភារៈស្អាតល្អផ្សេងៗទៀត

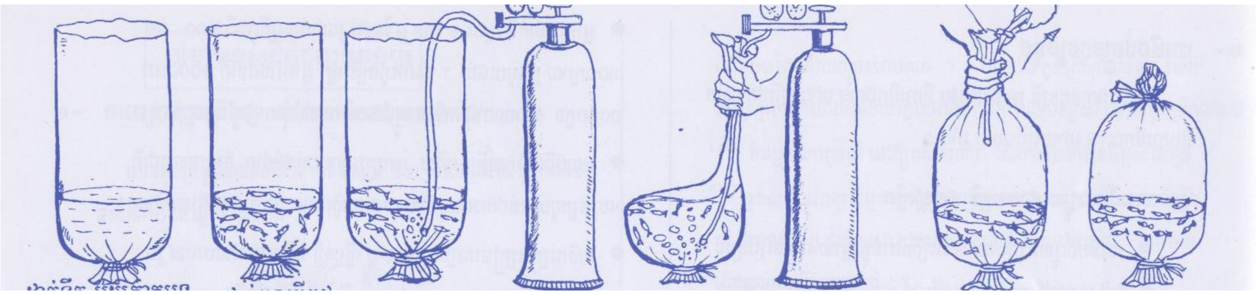

ក្នុងករណីដឹកជញ្ជូនកូនត្រីផ្លូវឆ្ងាយ ត្រូវប្រើថង់ប្លាស្ទិក និងត្រូវបំពេញដោយខ្យល់អុកស៊ីសែន

២.៨- ការដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម

ស្រះអាចដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹមបាន នៅពេលស្រះមានទឹកគ្រប់គ្រាន់ ជាធម្មតាមាននៅពេលរដូវភ្លៀងធ្លាក់។ បើសិនរដូវភ្លៀងពន្យាពេល ឬ មិនធ្លាក់ភ្លៀងនៅដើមឆ្នាំ កសិករក៏អាចដាក់ចិញ្ចឹមត្រីបានដែរ រហូតដល់ខែ កញ្ញា តុលា ហើយប្រមូលផលនៅរដូវប្រាំង ពេលទឹកស្រះស្រកជិតអស់។ ប៉ុន្តែបរិមាណផលត្រីចិញ្ចឹមបានមក តិចជាងផលត្រីដែលត្រូវដាក់ចិញ្ចឹមនៅដើមរដូវភ្លៀងធ្លាក់ ។

- មុនដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹមក្នុងស្រះ ត្រូវត្រួតពិនិត្យមើលស្រះ និងទឹកស្រះនោះត្រូវបានរៀបចំល្អហើយ ដូចចំណុចមេរៀនទី ២.៥ បានបញ្ជាក់។
- កូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹមត្រូវមានទំហំធំ យ៉ាងហោចណាស់ទំហំ ៥ ស.ម និងមានសុខភាពល្អ ដោយសំគាល់ថា កូនត្រីមានដងខ្លួនស្អាតល្អ មានសកម្មភាពហែលរហ័សរហួន ។
- កុំលែងកូនត្រីចូលក្នុងស្រះភ្លាម ត្រូវត្រាំថង់កូនត្រីក្នុងទឹកស្រះនោះឱ្យបានរយៈពេល ៥នាទីសិនដើម្បី ឱ្យសីតុណ្ហភាពទឹកក្នុងថង់ដូចសីតុណ្ហភាពទឹកក្នុងស្រះបន្ទាប់មកទើបស្រាយមាត់ថង់កូនត្រីលែងចូលស្រះបន្តិចម្តងៗ
- ត្រូវលែងកូនត្រីចូលស្រះនៅពេលថ្ងៃ ព្រោះនៅពេលថ្ងៃក្នុងទឹកស្រះសម្បូរខ្យល់អុកស៊ីសែន
- មិនត្រូវលែងកូនត្រីនៅពេលមេឃកំពុងភ្លៀងខ្លាំង ព្រោះពេលនោះ pH ថយចុះ
- ក្រោយពីលែងកូនត្រីហើយ មិនត្រូវប្រើកំបោរចូលក្នុងស្រះកំពុងចិញ្ចឹមត្រី ហើយត្រូវការពារស្រះកុំ ឱ្យល្អក់ទឹក និងកុំឱ្យមានថ្នាំពុលផ្សេងៗមកចូលក្នុងស្រះត្រី ។
- ម្យ៉ាងទៀត កសិករគួរខុស្សាហ៍ធ្វើការត្រួតពិនិត្យមើលស្រះចិញ្ចឹមត្រី ឱ្យបានរៀងរាល់ថ្ងៃ ដើម្បីឃ្លាំមើលសុខភាពត្រី ត្រីងាប់ ។ល។

DRAFT

សកម្មភាពត្រាំថង់កូនត្រីក្នុងទឹកស្រះ មុនពេលលែងចូលស្រះចិញ្ចឹម

សម្រាប់ការចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ ចំនួនកូនត្រីដែលត្រូវដាក់ចិញ្ចឹមក្នុង ១ ម៉ែត្រការេស្រះ គឺមានតែ ៣ ទៅ ៤ ក្បាល ប៉ុណ្ណោះ ហើយអាចទទួលផលត្រីបានពី ៣០ ទៅ ៤០ គ.ក្រ/ ១០០ម២ ស្រះ ក្នុងរយៈពេលចិញ្ចឹម ៨ ខែ ប្រសិនបើការចិញ្ចឹមគ្រប់គ្រងបានល្អ ត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស ។ គួរកត់សំគាល់ថា:

ចំនួនកូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹមត្រឹមត្រូវក្នុង១ម^{២} = កូនត្រីលូតលាស់បានល្អ

ចំនួនកូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹមច្រើនពេកក្នុង ១ម^{២}= កូនត្រីលូតលាស់មិនបានល្អ

ក្នុងករណីកូនត្រីដែលត្រូវដាក់ចិញ្ចឹមមានទំហំតូច យើងត្រូវបំប៉នវានៅក្នុងហាប៉ាររហូតបានទំហំ ៥ស.ម ទើបអាចលែងវាចូលក្នុងស្រះចិញ្ចឹមបាន។

ខាងក្រោមនេះ ជាភាគរយនៃប្រភេទត្រីនីមួយៗ ដែលអាចដាក់ចិញ្ចឹមចម្រុះចូលគ្នាបាន ក្នុងស្រះចិញ្ចឹម តែមួយ ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈជីវសាស្ត្រនៃប្រភេទត្រីនីមួយៗ ចរិករស់នៅ ស៊ីចំណី លក្ខណៈបន្តពូជ តម្រូវការ ទីផ្សារ ប្រភេទត្រីដែលអាចរកទិញដាក់ចិញ្ចឹមបាន និងអាស្រ័យទៅលើសមត្ថភាព និង លទ្ធភាពរបស់កសិករម្នាក់ៗ

លទ្ធភាពដាក់ចិញ្ចឹមតាមប្រភេទ	**ទីឡាព្យ៉ា**	**កាបស**	**កាបឥណ្ឌា**	**កាបសាមញ្ញ**	**ឆ្ពិន**
ដាក់ចិញ្ចឹម ៥ ប្រភេទ	៤០%	២០%	១០%	១០%	២០%
ដាក់ចិញ្ចឹម ៣ ប្រភេទ	៥០%	២០%			៣០%
ដាក់ចិញ្ចឹម ៣ ប្រភេទ	៥០%	៣០%	២០%		
ដាក់ចិញ្ចឹម ៣ ប្រភេទ	៥០%	៤០%		១០%	
ដាក់ចិញ្ចឹម ៣ ប្រភេទ	៥០%			១០%	៤០%

DRAFT

២.៩- ប្រភេទចំណី និងរបៀបដាក់ចំណី

ចំណីត្រីមានពីរប្រភេទ គឺ ចំណីធម្មជាតិ និងចំណីបន្ថែម ។ ចំណីធម្មជាតិជាចំណីសំខាន់សម្រាប់ត្រី ដូចជា សត្វល្អិតតូចៗ និងរុក្ខជាតិល្អិតតូចៗ ដែលកើតឡើងពីការដាក់ជីទៅក្នុងស្រះចិញ្ចឹមត្រី តាមរបៀបដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ។ ចំណីបន្ថែមមានពីរប្រភេទ គឺចំណីរស់ និងចំណីសិប្បនិម្មិត ដែលអាចផ្តល់ឱ្យត្រីស៊ីបន្ថែម ដើម្បីបង្កើនការលូតលាស់ របស់ត្រី ។ ចំណីរស់ក៏ជាប្រភេទចំណីធម្មជាតិដែរ មានដូចជា កណ្តៀរ ជន្លេន សត្វល្អិត ចកបាយទា។ ចំណីសិប្បនិម្មិត ជាការលាយផ្សំចំណីច្រើនប្រភេទចូលគ្នា ដូចជា កន្ទក់ ចុងអង្ករ ម្សៅត្រី ចំណីគ្រាប់ និងម្សៅគ ជាដើម ។ ដោយសារចំណីសិប្បនិម្មិតមានតម្លៃថ្លៃ ដូចនេះកសិករគួរប្រើសម្រាប់ថែបំប៉នកូនត្រី និងត្រីមេពូជ ។ ចំពោះកសិករ នៅតាមជនបទភាគច្រើនពុំមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ចំណីសិប្បនិម្មិតឱ្យត្រីស៊ីទេ លើកលែងកសិករផលិតកូនត្រីពូជ ចាំបាច់ត្រូវប្រើប្រាស់ប្រភេទចំណីសិប្បនិម្មិត ដើម្បីថែបំប៉នកូនត្រីឱ្យឆាប់ធំ និងថែបំប៉នត្រីមេពូជឱ្យឆាប់ពេញវ័យបន្តពូជ ។ ខាងក្រោមនេះជាឧទាហរណ៍មួយនៃរបៀបលាយផ្សំចំណីសិប្បនិម្មិត សម្រាប់ប្រើក្នុងការថែបំប៉នៈ

លរ	បរិយាយធាតុផ្សំចំណី	ភាគរយ	តម្លៃឯកត្តា	ផ្សេងៗ
		(%)	(៛/គ.ក្រ)	
១	កន្ទក់	២០	៥៥០	
២	ចុងអង្ករ	១៥	៧០០	
៣	ម្សៅត្រី	២០	១៨០០	
៤	ចំណីគ្រាប់	៣០	២២០០	
៥	ម្សៅត	១៥	៧០០	អាចរកទិញបានពី ផ្សារដើមគ
	សរុប	១០០		

ខាងក្រោមនេះជារបៀបផ្សំចំណីសិប្បនិម្មិត សម្រាប់កសិករដែលមានទុនតិច អាចមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់បាន សម្រាប់ថៃបំប៉នកូនត្រីៈ

លរ	បរិយាយធាតុផ្សំចំណី	បរិមាណ	តម្លៃ/ ឯកត្តា	ផ្សេងៗ
		(កំប៉ុងទឹកដោះគោ)	(៛/ គ.ក្រ)	
១	ចុងអង្ករ	៤	៧០០	
២	កន្ទក់	១១	៥៥០	
៣	ម្សៅត្រី	៥	១៨០០	

ខាងក្រោមនេះជាគោលការណែនាំសំខាន់ៗ សម្រាប់ផ្តល់ចំណីត្រី ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់កសិករៈ

- ត្រូវផ្តល់ចំណីត្រីឱ្យបានទៀងទាត់ពេលវេលា និងចំទីកន្លែងដែលធ្លាប់ផ្តល់ឱ្យ ដើម្បីងាយស្រួលដល់ត្រីដឹង ទីកន្លែងដែលផ្តល់ចំណីឱ្យស៊ី ។ ម្យ៉ាងទៀត កសិករអាចប្រើជាស៊ុមចំណី ងាយស្រួលសង្កេតមើលសកម្ម ភាពស៊ីចំណី និងការលូតលាស់របស់ត្រី ។
- ត្រូវផ្តល់ចំណីតាមកំរិតកំណត់ ជៀសវាងផ្តល់ចំណីច្រើនហួសកំរិត ដែលនាំឱ្យត្រីស៊ីមិនអស់ ខាតបង់ថវិកា ធ្វើឱ្យគុណភាពទឹកស្អុយ និងទឹកស្រះខ្វះខ្យល់អុកស៊ីសែ្សន ។
- បរិមាណចំណីដែលត្រូវផ្តល់ អាស្រ័យបទពិសោធន៍នៃការដាក់ចំណីត្រីប្រចាំថ្ងៃ។ ជាទូទៅ កូនត្រីត្រូវការបរិមាណចំណីតិចជាងត្រីធំ។ កសិករត្រូវចេះថ្លឹងថ្លែងដាក់ចំណីឱ្យត្រីស៊ីបន្តិចម្តងៗជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ ឧទាហរណ៍ ក្រោយពីការដាក់ចំណីហើយ ត្រីនៅតែហែលជុំវិញកន្លែងដាក់ចំណី នោះបញ្ជាក់ថា ត្រីត្រូវការស៊ីចំណីបន្ថែមទៀត ។
- កសិករខ្លះផ្តល់ចំណីត្រីតាមគោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស គឺពី ៥-១០% នៃទំងន់ដងខ្លួនសរុបត្រី ក្នុង១ថ្ងៃ
- កូនត្រីនៅតូចត្រូវការបរិមាណចំណីតិចជាងត្រីធំ ប៉ុន្តែវាត្រូវការចំណីមានគុណភាពប្រូតេអ៊ីនច្រើនជាង ត្រីធំ ដើម្បីពង្រឹងសុខភាព និងបង្កើនការលូតលាស់ឱ្យឆាប់រហ័ស ។

DRAFT

- ក្នុងករណីចំណីបន្ថែមត្រូវផ្ដល់ឱ្យត្រីស៊ី២ដងក្នុង១ថ្ងៃ គឺនៅពេលព្រឹក និងពេលរសៀល នៅក្នុងអំឡុងពេលមានពន្លឺថ្ងៃ។ ត្រូវជៀសវាងផ្ដល់ចំណីត្រីនៅពេលព្រឹកព្រលឹម ដែលពុំទាន់មានពន្លឺថ្ងៃគ្រប់គ្រាន់ ព្រោះពេលនោះក្នុងទឹកស្រះកំពុងខ្វះខ្យល់អុកស៊ីសែ្សន ។ ដូចនេះ ត្រូវផ្ដល់ចំណីត្រីនៅពេលមានពន្លឺថ្ងៃគ្រប់គ្រាន់ ដែលធ្វើឱ្យសម្បូរខ្យល់អុកស៊ីសែ្សននៅក្នុងទឹកស្រះ ហើយធ្វើឱ្យត្រីមិនពុល និងស៊ីចំណីបានច្រើន ។

២.១០- ប្រភេទជី និងរបៀបដាក់ជី

ការប្រើប្រាស់ជីក្នុងការចិញ្ចឹមត្រី មាន ២ ដំណាក់កាលផ្សេងគ្នា គឺនៅពេលរៀបចំស្រះម្ដង និងនៅពេលក្រោយដាក់ត្រីចិញ្ចឹមម្ដងទៀត។ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើពីផលប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ជីនៅពេលរៀបចំស្រះ ដើម្បីធ្វើឱ្យទឹកស្រះមានពណ៌បៃតងល្អ សម្បូរខ្យល់អុកស៊ីសែ្សន និងមានចំណីធម្មជាតិគ្រប់គ្រាន់ ហើយពេលនោះកសិករអាចដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹមបាន ។ ក្រោយពេលដាក់កូនត្រីហើយប្រមាណ ១សប្ដាហ៍ កសិករត្រូវសង្កេតមើលពណ៌ទឹកស្រះ ក្នុងករណីទឹកស្រះលែងមានពណ៌បៃតង កសិករត្រូវដាក់ជីបន្ថែម រហូតដល់ទឹកស្រះមានពណ៌បៃតងល្អ ។ ក្នុងករណីទឹក ស្រះមានពណ៌ល្អក់ កសិករត្រូវពិនិត្យមើលវត្ថុមានបរិមាណចំណីធម្មជាតិ ដោយប្រើក្រមាដួសមើលទឹកពីជ្រុងម្ខាង នៃស្រះ រួចយកកែវដួសទឹកចេញពីក្រមា ពេលនោះយើងនឹងសង្កេតឃើញពីវត្ថុមានសត្វល្អិតតូចៗ នៅក្នុងកែវ ។ បើ បរិមាណសត្វបួងតុងមានចំនួនតិច កសិករត្រូវបន្ថែមជី ។

ការប្រើប្រាស់ជីបន្ថែម ក្រោយពេលដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម មានអត្ថប្រយោជន៍មិនត្រឹមតែបង្កើនចំណីធម្មជាតិប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងបង្កើនបរិមាណខ្យល់អុកស៊ីសែ្សន កាត់បន្ថយបរិមាណឧស្ម័នពុលទៀតផង ។ បរិមាណជី ដែលប្រើប្រាស់បន្ថែមនេះមានបរិមាណតិចជាង បរិមាណជីប្រើពេលរៀបចំស្រះ ។ បើកសិករប្រើជីបន្ថែមមិនបានត្រឹមត្រូវនោះនឹងធ្វើឱ្យត្រីពុល និងអាចងាប់ឆាប់រហ័ស ។ ដូចបានរៀបរាប់ក្នុងមេរៀនរៀបចំស្រះ ប្រភេទជីត្រូវប្រើមាន ២ ប្រភេទគឺ ជីធម្មជាតិ ឬសរីរាង្គ (ជីលាមកសត្វ និងជីបៃតង) និងជីគីមី ឬជីអសរីរាង្គ (មានជីអ៊ុយរ៉េ និងជីដេអាប៉េ) ដែលជាប្រភេទជីគ្រាប់មានពណ៌ស និងពណ៌ខ្មៅ ។ ក្នុងករណីចង់ប្រើជីបន្ថែមជាប្រភេទជីគីមី កសិករត្រូវយកជីអ៊ុយរ៉េ ៣០០ ក្រាម លាយជាមួយជីដេអាប៉េ ១០០ ក្រាម កូរជាមួយទឹកក្នុងធុងឱ្យរលាយគ្រាប់អស់សិន ទើបយកទៅបាចលើ ផ្ទៃទឹកស្រះ ដើម្បីកុំឱ្យត្រីចាប់យកគ្រាប់ជីស៊ីផ្ទាល់ ដែលនឹងធ្វើឱ្យត្រីងាប់ភ្លាម ។ បើកសិករចង់ប្រើជីទាំងពីរប្រភេទចូល គ្នា ត្រូវប្រើក្នុងបរិមាណតិចតួចបំផុត គឺតិចជាងបរិមាណជីប្រើពេលរៀបចំស្រះ ដើម្បីជៀសវាងការប្រើជីជ្រុលហួស កំរិត ដែលធ្វើឱ្យទឹកស្រះពុល ខ្យល់អុកស៊ីសែ្សនក្នុងស្រះធ្លាក់ចុះ បរិមាណឧស្ម័នពុលកើនឡើង និងធ្វើឱ្យត្រីងាប់ភ្លាម ។ ចំពោះការប្រើជីធម្មជាតិ កសិករត្រូវអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រដូចខាងក្រោម:

- ជីករណ្ដៅមួយមានទំហំបណ្ដោយ ២-៣ ម ទទឹង ១- ២ ម ជម្រៅ ០,៥ម ឬ ជីករណ្ដៅតូចមួយ នៅលើភ្លឺស្រះ(រូបខាងក្រោម) រួចដាក់លាមកសត្វគោ ក្របី ឬ ជ្រូក មាន់ ទា និង ឬ ស្លឹករុក្ខជាតិបៃតង ជីទន្រ្សែងខេត្ត ត្រាំទឹកក្នុងរណ្ដៅនោះ ។
- រួចទុករវាងរយៈពេលពី ៣ទៅ៥ថ្ងៃ បន្ទាប់មកកសិករអាចដួសទឹកជីក្នុងរណ្ដៅនោះដាក់ចូលក្នុងស្រះ ចិញ្ចឹមត្រី
- វិធីនេះកាត់បន្ថយបានការប្រើប្រាស់បរិមាណអុកស៊ីសែន បន្ថយជាតិឧស្ម័នពុលនៅក្នុងស្រះចិញ្ចឹមត្រី ។

DRAFT

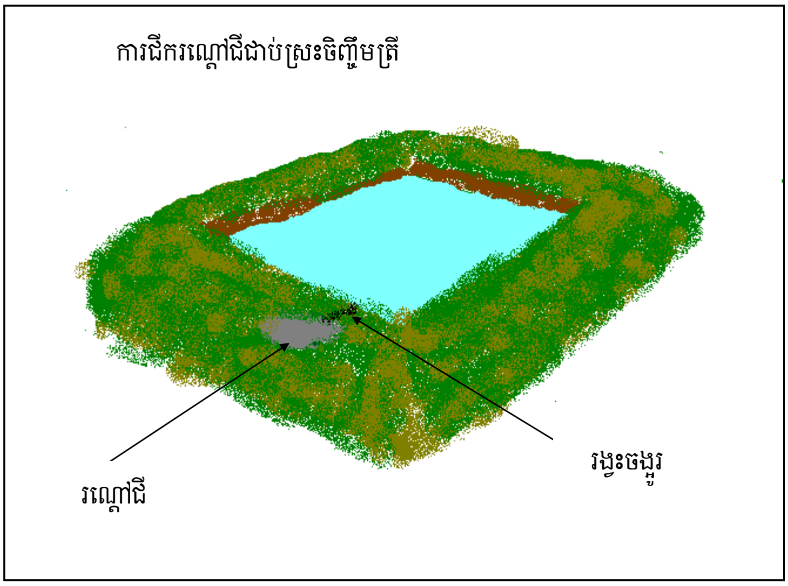

វិធីសាស្ត្រសមស្របនៃការប្រើប្រាស់ជីធម្មជាតិបន្ថែម ក្នុងស្រះចិញ្ចឹមត្រី

ជាទូទៅការប្រើប្រាស់ជីបន្ថែម ក្រោយពេលដាក់ត្រីចិញ្ចឹម ត្រូវអនុវត្តនៅពេលមានពន្លឺថ្ងៃគ្រប់គ្រាន់ ព្រោះពេលនោះទឹកក្នុងស្រះសម្បូរខ្យល់អុកស៊ីសែ្សន ដែលធ្វើឱ្យត្រីមិនពុល ក្រោយពេលដាក់ជី ។

ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ជី គឺអាស្រ័យនឹងកត្តាដូចខាងក្រោម:

- សីតុណ្ហភាពទឹកក្នុងស្រះចិញ្ចឹមត្រីមានពី ២៥ - ៣០ អង្សារសេ
- pH ក្នុងទឹកស្រះមានពី ៦,៥ - ៩
- កំរិតរលាយអុកស៊ីសែ្សនមានយ៉ាងតិចពី ៣- ៧ មីលីក្រាម ក្នុង១ លីត្រទឹក
- ប្រភេទដីស្រះ ភាគច្រើនជាប្រភេទដីឥដ្ឋ
- លក្ខណៈស្រះ ធំទូលាយ មានទឹកច្រើន គ្មានដើមឈើជុំវិញស្រះ និងមានជើងទេរ ។

ខាងក្រោមនេះ ជាការប្រៀបធៀបកំរិតជាតិអាសូត ដែលមាននៅក្នុងជីលាមកសត្វផ្សេងៗគ្នា

DRAFT

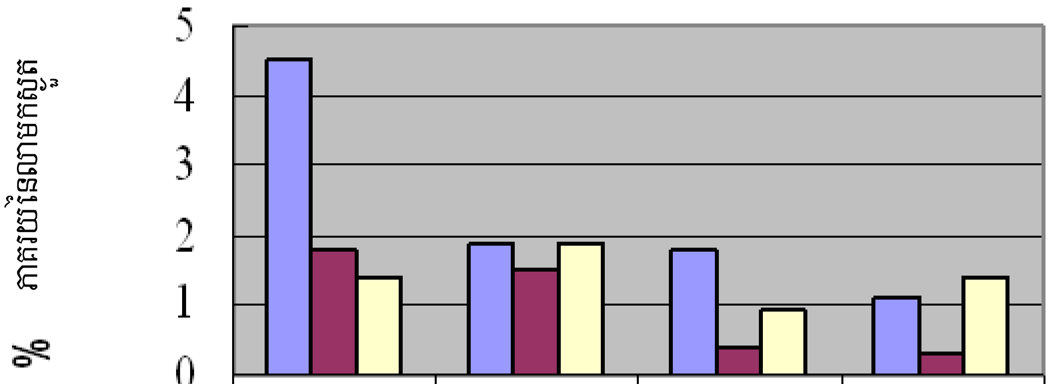

	លាមកមាន់	លាមកជ្រូក	លាមកពពែ	លាមកគោ ក្របី
N (%)	4.5	1.9	1.8	1.1
P (%)	1.8	1.5	0.4	0.3
K (%)	1.4	1.9	0.9	1.4

ឯកសារយោង

- Brooks & Maluwa (1997) for chicken & pig manure;
- Kerr (1999) for goat manure;
- Straaten (1999) for cattle manure.

២.១១- ការគ្រប់គ្រងស្រះ

ក្រោយការដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹមហើយ ការគ្រប់គ្រងស្រះជាសកម្មភាពមួយយ៉ាងសំខាន់ ដែលកសិករត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តឱ្យបានជោគជ័យ ។ ការគ្រប់គ្រងស្រះ រួមមានសកម្មភាពសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការដាក់ចំណីត្រី និងដាក់ជីបន្ថែមឱ្យបានទៀងទាត់ពេលវេលា (ដូចបានបញ្ជាក់ ក្នុងមេរៀនខាងលើ)
- ត្រូវគ្រប់គ្រងលក្ខខណ្ឌទឹកស្រះ ឱ្យបានល្អជាប់ជានិច្ច និងត្រូវត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹកស្រះជាប់ជាប្រចាំ
- ក្នុងករណីស្រះចិញ្ចឹមត្រីទីឡាព្យ៉ា ត្រូវឧស្សាហ៍ដួសកូនត្រីទីឡាព្យ៉ាមកបំប៉នក្នុងហាប៉ា
- ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ រកមូលហេតុនៃបញ្ហាកើតមានឡើង និងព្យាយាមដោះស្រាយបញ្ហា
- ត្រូវឧស្សាហ៍អង្កេតមើលសកម្មភាពត្រី ក្រែងលោកើតមានជម្ងឺ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ការពារ កុំឱ្យត្រីកើតមានជម្ងឺ ។

២.១១.១ - ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹកស្រះ

ខ្យល់អុកស៊ីសែន សីតុណ្ហភាព និង pH (កំរិតជាតិជូរនៃទឹក) គឺជាកត្តាយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការកំណត់លក្ខខណ្ឌនៃទឹកស្រះ ។ ខាងក្រោមនេះ ជាការពិពណ៌នាលំអិតអំពីកត្តាសំខាន់នីមួយៗ ទាំងនេះ ។

DRAFT

កំរិតជាតិជូរនៃទឹកស្រះ   pH

pH ជាកំរិតជាតិជូរ និងបាសនៃទឹកស្រះ ដែលមានរង្វាស់ពី 0 ដល់ ១៤។ បើ pH ស្រះមានពី 0 ដល់ជិតលេខ ៧ នោះទឹកស្រះមានជាតិអាស៊ីត ។ បើ pH ស្មើត្រឹមលេខ ៧ នោះទឹកស្រះគ្មានជាតិជូរ និងគ្មានជាតិបាស គេហៅថា ណឺត ។ បើ pH មានឡើងពីលេខ ៧ ដល់លេខ ១៤ មានន័យថាទឹកស្រះមានជាតិបាស ។ ជាទូទៅ ត្រីរស់នៅបានស្រួល និងមានការលូតលាស់ល្អ ក្នុងកំរិត pH មានពី ៦,៥ ដល់ ៨ ។ ត្រីឆាប់ទទួលភាពរំញោច ឬជម្ងឺ នៅពេលជួបលក្ខខណ្ឌទឹកមិនល្អ ដូចជារស់នៅក្នុងទឹកស្រះ ដែលមាន pH ទាប។ ត្រីភាគច្រើន ចាប់ផ្តើមទទួលជម្ងឺ និង ងាប់នៅពេលជួបលក្ខខណ្ឌទឹក ដែលមានកំរិត pH ទាបជាង៥ ក្នុងរយៈពេលយូរ ។ ពេលខ្លះកំរិត pH ក្នុងទឹកស្រះមាន ការប្រែប្រួលឆាប់រហ័ស ដូចជានៅពេលមានភ្លៀងធ្លាក់ច្រើន ដែលបង្កើតឱ្យមានជាតិអាស៊ីតនៅក្នុងទឹកស្រះ ។

កសិករអាចប៉ាន់ស្មានកំរិត pH ក្នុងទឹកស្រះ ដោយការភ្លក់ បើទឹកស្រះមានជាតិជូរ នោះមានន័យថា ទឹកស្រះមានជាតិអាស៊ីត ។ ម្យ៉ាងទៀត យើងអាចដឹងកំរិតជាតិអាស៊ីត ដោយការអង្កេតមើលប្រភពទឹកស្រះដែលយកមកប្រើ ។ ឧទាហរណ៍ ប្រភពទឹកមកពីវាលភក់ ឬ វាលល្បាប់ ឬ ពីទឹកន្លែងដទៃទៀត ដែលកខ្វក់សម្បូរទៅដោយ សារធាតុរលួយ ភាគច្រើនប្រភពទឹកទាំងនេះអាចមានជាតិអាស៊ីត ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ភាគច្រើនទឹកស្រះ ចិញ្ចឹមត្រីមានកំរិត pH ល្អ ក្នុងចន្លោះពី ៦,៥ ដល់ ៨ ។

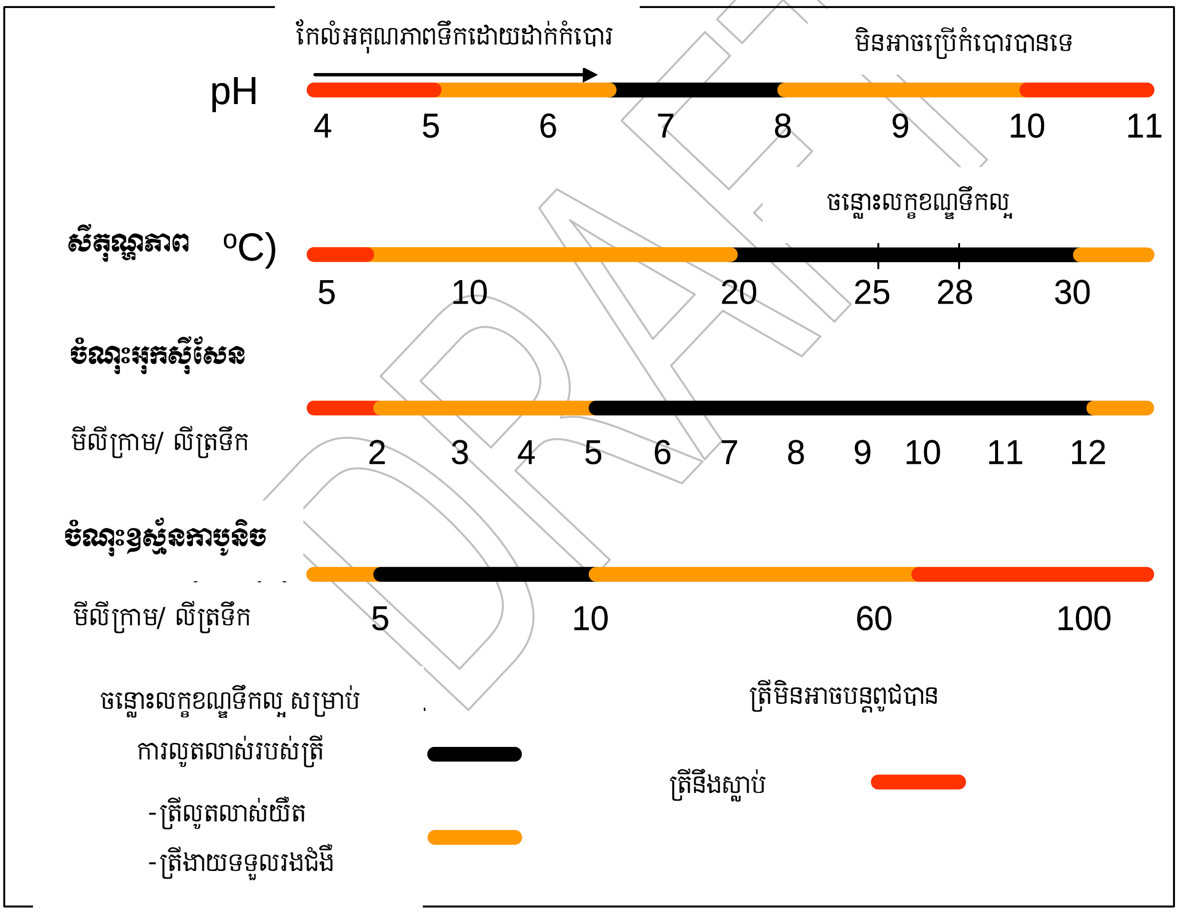

DRAFT

ការកំណត់បង្ហាញលក្ខខណ្ឌទឹកដែលល្អ សម្រាប់ការចិញ្ចឹមត្រី និងផលិតកូនត្រីពូជ

២.១១.២ - កត្តាត្រូវត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹក

លរ	ចំនុចសំខាន់ៗ ដែលត្រូវត្រួតពិនិត្យ	ចន្លោះលក្ខខណ្ឌទឹក ដែលល្អ	លក្ខណៈសំគាល់ លក្ខខណ្ឌទឹកមិនល្អ	អាចដោះស្រាយតាមវិធី
១	កំរិតកំពស់ទឹកស្រះ ឬ ជម្រៅទឹកស្រះ	1- 2 ម៉ែត្រ	-មានត្រីច្រើនពេកក្នុងស្រះមានទឹកតិចជាង ៥0%	-ត្រូវបន្ថែមទឹកថ្មី ល្អ ចូលស្រះ -កសិករអាចវាស់ស្ទង់មើលជម្រៅទឹកស្រះបាន - ចាប់ត្រីខ្លះចេញពីស្រះ
២	កំរិតរលាយអុកស៊ីសែ្សន	ធំជាង 5 មីលីក្រាម ក្នុង ១ លីត្រទឹក (ppm)	-ត្រីងើបឡើងពេញផ្ទៃទឹក ទោះបីមានថ្ងៃរះហើយក៏ដោយ	-ទឹកស្រះត្រូវមានពណ៌បៃតងជានិច្ច -អាចដូរទឹកស្រះចាស់ចេញខ្លះ ឬទាំងអស់ ដាក់ទឹកថ្មី ល្អស្អាតចូលវិញ -មើលចំនុចមេរៀន ៤.១ និង ៤.២
៣	pH	6.5 ដល់ 8.0	ប្រភពទឹកមកពីកន្លែងទឹកស្អុយមាន សារធាតុរលួយ ឬ មកពីកន្លែងដទៃ ទៀតដែលដឹងថាមានជាតិអាស៊ីត -ដាក់ត្រីចិញ្ចឹមខ្លះក្នុងស្រះទឹកនោះដើម្បីសង្កេតមើលការរស់នៅរបស់ត្រីក្នុងទឹកស្រះនោះ -ឬ ប្រើក្រដាស pH ដើម្បីវាស់បើអាចធ្វើបាន	-ដាក់កំបោរ៥ គ.ក្រ/១០០ម២ ស្រះក្នុងពេលរៀបចំស្រះរួចវាស់កំរិត pH ដោយប្រើក្រដាស pH
៤	សីតុណ្ហភាព	25 ដល់ 30°C	-សីតុណ្ហភាពបរិយាកាសក្តៅ (ធំជាង 38°C) អាកាសធាតុប្រទេសកម្ពុជាមិនធ្លាប់មានខ្ពស់ជាង 38°C និងកម្រទាបជាង 25°C	-កសិករអាចប្រើទែម៉ូម៉ែត្រ ព្រោះមានតម្លៃថោក -ប្តូរទឹកស្រះចេញខ្លះរួចបញ្ចូលទឹកថ្មីល្អស្អាត ដែលមានសីតុណ្ហភាពសមស្របពី 25 ទៅ 30°C -កាត់បន្ថយបរិមាណត្រីដាក់ចិញ្ចឹម
៥	ទឹកល្អក់	1,300 មីលីក្រាមក្នុង១លីត្រទឹក	-ទឹកល្អក់ខ្លាំង មិនអាចមើលឃើញប្រើថាសដែកក្នុងជម្រៅទឹកពី ៥-១០ ស.ម	-ប្រើកំបោរពី៥-១០គ.ក្រ/១០០ម២ ស្រះ មុនពេលដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម
៦	ឧស្ម័នកាបូនិច	តិចជាង 50 មីលីក្រាម ក្នុង១ លីត្រទឹក	-ត្រីងើបឡើងពេញផ្ទៃទឹក ទោះបីមានថ្ងៃរះហើយក៏ដោយ	-ទឹកស្រះត្រូវមានពណ៌បៃតងជានិច្ច -អាចដូរទឹកស្រះចាស់ចេញខ្លះ ឬទាំងអស់ ដាក់ទឹកថ្មី ល្អស្អាតចូលវិញ -មើលចំនុចមេរៀន ៤.១ និង ៤.២
៧	អាម៉ូញ៉ាក់	តិចជាង 0.02 ទៅ 0.05 មីលីក្រាម ក្នុង១លីត្រទឹក	-ត្រីងើបឡើងពេញផ្ទៃទឹក ទោះបីមានថ្ងៃរះហើយក៏ដោយ	-ទឹកស្រះត្រូវមានពណ៌បៃតងជានិច្ច -អាចដូរទឹកស្រះចាស់ចេញខ្លះ ឬទាំងអស់ ដាក់ទឹកថ្មី ល្អស្អាតចូលវិញ -មើលចំនុចមេរៀន ៤.១ និង ៤.២

២.១១.៣ - ការត្រួតពិនិត្យ កូនត្រីពូជទីឡាព្យ៉ា

កសិករដែលចិញ្ចឹមត្រីទទួលបានជោគជ័យ ក៏មានសមត្ថភាពផលិតកូនត្រីទីឡាព្យ៉ាពីស្រះចិញ្ចឹមត្រីតាម លក្ខណៈធម្មជាតិផងដែរ ។ ប្រភេទត្រីទីឡាព្យ៉ា បន្តពូជក្នុងស្រះធម្មជាតិ នៅពេលវាមានអាយុពី ៥ ទៅ ៦ ខែ ។ ក្នុងករណីស្រះចិញ្ចឹមត្រីរៀបចំបានល្អ មានជើងទេរ និងមានលក្ខខណ្ឌទឹកល្អ ក្រោយពេលដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹមរយៈពេលពី ៤ ទៅ ៥ ខែ ត្រីទីឡាព្យ៉ាចាប់ផ្តើមបន្តពូជក្នុងស្រះ តាមលក្ខខណ្ឌធម្មជាតិ ដោយមិនចាំបាច់ប្រើថ្នាំចាក់ (អ័រម៉ូន) ។ នៅពេលត្រីទីឡាព្យ៉ាក្លាយជាមេពូជល្អ វាអាចបន្តពូជបានពី ៦ ទៅ ១០ ដង ក្នុងមួយឆ្នាំ ។

ក្រោយពេលចិញ្ចឹមត្រីទីឡាព្យ៉ាបាន ៤ ទៅ ៥ ខែ កសិករត្រូវយកចិត្តទុកដាក់សង្កេតមើលលើផ្ទៃទឹក គ្រប់ជ្រុងទាំង៤ នៃស្រះ នៅរៀងរាល់ពេលព្រឹកព្រលឹម ។ នៅពេលនោះ យើងអាចសង្កេតឃើញមានកូនត្រីទីឡាព្យ៉ តូចៗ កំពុងហែលនៅលើផ្ទៃទឹកក្បែរជ្រុងស្រះ និងមានត្រីមេទីឡាព្យ៉ានៅក្បែរនោះ ដើម្បីការពារកូនរបស់វា ។ កសិករ អាចចាប់កូនត្រីនេះមកបំប៉នក្នុងហាប៉ា ដោយប្រើថ្នងដួសចាប់កូនត្រី (មើលរូបភាពខាងក្រោម) នៅរៀងរាល់ ៣ ទៅ ៤ ដង ក្នុងមួយខែ ។

ការចាប់កូនត្រីទីឡាព្យ៉ាពីស្រះ ដោយប្រើថ្នង

មកដាក់បំប៉នក្នុងស្រះចិញ្ចឹមត្រី

២.១១.៤ - ការព្យាយាមត្រួតពិនិត្យមើលស្រះចិញ្ចឹមត្រី

ការចិញ្ចឹមត្រីជានិច្ចកាលត្រូវឧស្សាហ៍ត្រួតពិនិត្យមើលមជ្ឈដ្ឋានជុំវិញស្រះ កុំឱ្យមានរូង ឬ រន្ធផ្សេងៗ ដែលអាចមានកណ្តុរ កង្កែប ឬ ពស់រស់នៅ វានឹងស៊ីកូនត្រីក្នុងស្រះ ។ ម្យ៉ាងទៀត ត្រូវព្យាយាមចាប់ត្រីកាចចេញពីស្រះឱ្យអស់ ដើម្បីកុំឱ្យវាស៊ីកូនត្រី ។ ក្រៅពីនេះ កសិករគួរធ្វើរបងព័ទ្ធជុំវិញស្រះ ការពារក្មេងធ្លាក់ចូលស្រះ និងសត្វពាហនៈផ្សេងៗ ចូលមកស៊ីស្មៅ ឬ ជាន់ភ្លឺស្រះខូច ។ ត្រូវព្យាយាមត្រួតពិនិត្យមើលសកម្មភាពត្រីក្នុងស្រះ ក្នុងករណីមានត្រី ណាមួយមានសុខភាពមិនល្អ ដូចជា មានស្នាមរបួស ដំបៅ ឬ ឈឺ ឬមានត្រីងាប់ ត្រូវចាប់វាចេញពីស្រះភ្លាម ដើម្បីកុំ ឱ្យឆ្លងទៅត្រីផ្សេងទៀត ។ ត្រូវព្យាយាមដាំស្មៅ និងថែរក្សាស្មៅនៅលើភ្លឺស្រះឱ្យបានល្អ ដើម្បីការពារការហូរច្រោះដី នាំឱ្យទឹកស្រះល្អក់ នៅពេលមានភ្លៀងធ្លាក់ ។ ម្យ៉ាងទៀត កុំគប្បីឱ្យមានរុក្ខជាតិទឹកដុះច្រើនគ្របដណ្តប់ពេញផ្ទៃស្រះ ដែលនាំរំខានដល់ការធ្វើរស្មីសំយោគរបស់រុក្ខជាតិបួង់តុង ។

២.១១.៥ - វិធានការការពារជម្ងឺត្រី

ជោគជ័យនៃការគ្រប់គ្រងលើសុខភាពត្រីចាប់ផ្តើម ពីការការពារកុំឱ្យមាន ជម្ងឺត្រី ប្រសើរជាងការព្យាបាលជម្ងឺ ។

ដើម្បីការពារកុំឱ្យមាន ជម្ងឺត្រី ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់វិធានការការពារមួយចំនួន ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ជ្រើសរើសប្រភេទត្រីដាក់ចិញ្ចឹមណា ដែលធន់នឹងជម្ងឺ និងមានសុខភាពរឹងមាំ និងអាចស៊ូទ្រាំនឹងការបំរែ បំរួល សីតុណ្ហភាព
- ជាកូនត្រីពូជ ផលិតចេញពីមេ បា ពូជល្អ
- កូនត្រីពូជត្រូវបានថែបំប៉នល្អត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស
- កូនត្រីត្រូវដាក់ចិញ្ចឹមក្នុងកំរិតដង់ស៊ីតេត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស
- ស្រះដែលដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម ត្រូវបានរៀបចំល្អ ស្អាតតាមបច្ចេកទេស
- ត្រូវផ្តល់ចំណីគ្រប់គ្រាន់មានគុណភាពល្អ និងទៀងទាត់ពេលវេលា (ចំណីត្រូវពិនិត្យកុំឱ្យមានជាតិពុល)
- ប្រភពទឹកយកមកចិញ្ចឹម គ្មានជាតិពុល និងត្រូវគ្រប់គ្រងស្រះទឹកឱ្យបានល្អជាប់ជានិច្ច ។
- ត្រូវរៀបចំដឹកជញ្ជូនកូនត្រី ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស

ទាំងអស់នេះជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការការពារ ជម្ងឺត្រីកុំឱ្យកើតមាន ក្នុងអំឡុងពេលចិញ្ចឹមត្រី ។

ជម្ងឺ ត្រីភាគច្រើនកើតមានក្នុងរដូវភ្លៀង ឬ រដូវត្រជាក់ ។ ពេលជួបប្រទះនឹងជម្ងឺ កសិករភាគច្រើនអនុវត្ត ការព្យាបាលតាមវិធីសាស្ត្របុរាណ ដូចជា ការប្រើកំបោរ ជាមួយប៉ូតាស្យូមប៉ែម៉ង់កាណាត ឬ ប្រើជាមួយអំបិល ជាដើម ។

២.១២- ការប្រមូលផលត្រី

កសិករចិញ្ចឹមត្រីនៅតាមជនបទភាគច្រើន មានការប្រមូលផលត្រី ២ ដំណាក់កាលផ្សេងៗគ្នា គឺការប្រមូល ផលបណ្តើរៗ និងការប្រមូលផលទាំងស្រុង ។ ការប្រមូលផលបណ្តើរៗ គឺជាការប្រមូលផលត្រីបន្តិចបន្តួច ដែលអាច ចាប់ផ្តើម ក្រោយពេលចិញ្ចឹមបានរយៈពេល ៤ ទៅ ៥ខែ សម្រាប់បម្រើការហូបប្រចាំថ្ងៃតែប៉ុណ្ណោះ ហើយជាទូទៅកសិករ ច្រើនប្រើសន្ទូចបបក់ សន្ទូចរនោង មង ឬសំណាញ់ ជាដើម ។

ចំណែកការប្រមូលផលទាំងស្រុង កសិករច្រើនធ្វើឡើងក្នុងរដូវប្រាំង នៅពេលទឹកស្រះរបស់គាត់ជិតរីងអស់ ។ ជាធម្មតា កសិករច្រើនអនុវត្តនៅក្នុងអំឡុងខែ មីនា ឬ ខែមេសា ដែលជាពេលវេលាដ៏សមស្របមួយសម្រាប់កសិករចាប់ត្រីទាំងអស់លក់ទៅទីផ្សារ ព្រោះពេលនោះត្រីនៅទីផ្សារមានតម្លៃថ្លៃ។ ដើម្បីឱ្យត្រីរស់បានយូរ និងលក់បានតម្លៃថ្លៃ ក្រោយពេលប្រមូលផលហើយ កសិករគួរកុំដាក់ចំណីបន្ថែមឱ្យត្រីស៊ីមួយថ្ងៃមុនពេលប្រមូលផលត្រី ។

អ្នកផ្សព្វផ្សាយគួរឱ្យដំបូន្មានកសិករ នូវអនុសាសន៍មួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ការប្រមូលផលគួរធ្វើនៅពេលព្រឹក ព្រោះអាកាសធាតុនៅត្រជាក់ មិនក្តៅខ្លាំង ហើយខ្យល់អុកស៊ីសែ្សន ក្នុងទឹកស្រះនៅមានសម្បូរ។ គួរកុំប្រមូលផលត្រីនៅពេលយប់ ព្រោះកំរិតខ្យល់អុកស៊ីសែ្សនក្នុងទឹកស្រះ នៅពេលនោះមានតិច ដែលអាចធ្វើឱ្យត្រីឆាប់ងាប់ ក្រោយពេលប្រមូលផលត្រីហើយ ។
- ជាធម្មតាកសិករត្រូវប្រើម៉ាស៊ីនបូមទឹក ដើម្បីធ្វើការប្រមូលផលត្រីទាំងស្រុង
- មុនពេលចាប់ផ្តើមប្រមូលផលត្រីទាំងស្រុង កសិករត្រូវរៀបចំសំភារៈទុកដាក់ត្រីឱ្យហើយ ដើម្បីរក្សាត្រី នៅរស់បានយូរ ក្រោយពីប្រមូលផលហើយ ។

២.១៣- ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច

តារាងខាងក្រោមនេះ ជាឧទាហរណ៍នៃការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច ការចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ ក្នុងស្រះទំហំ ១០០ ម២ ក្នុងករណីចិញ្ចឹមបានរយៈពេល ៨ ខែ ទទួលបានលទ្ធផលដូចខាងក្រោម:

សកម្មភាព	ប្រព័ន្ធចិញ្ចឹមតាមទំលាប់				ប្រព័ន្ធចិញ្ចឹមត្រូវបានកែលំអ			
	ឯកតា	ចំនួន	តម្លៃរាយ (៛)	តម្លៃសរុប (៛)	ឯកតា	ចំនួន	តម្លៃរាយ (៛)	តម្លៃសរុប (៛)
ការជីកស្រះ								
ស្រះថ្មី	m^3	87	3,000	**261,000**	m^3	87	3,000	**261,000**
ការរៀបចំស្រះ								
ថ្លៃឈ្នួលបូមទឹកស្រះ	ម៉ោង	0	0	0	ម៉ោង	3	5,000	15,000
កំបោរ	គ.ក្រ	0	0	0	គ.ក្រ	10	1,200	12,000

DRAFT

ដីអ៊ុយរ៉េ	គ.ក្រ	0	0	0	គ.ក្រ	1.5	1,600	2,400
ដីដេអាប៉េ	គ.ក្រ	0	0	0	គ.ក្រ	0.5	1,800	900
ដីលាមកសត្វ	គ.ក្រ	40	0	0	គ.ក្រ	40	0	0
ដីរុក្ខជាតិបៃតង	គ.ក្រ	10	0	0	គ.ក្រ	10	0	0
សរុប				**0**				**30,300**
ការដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម								
៣- ៤ ប្រភេទ	ក្បាល	600	40	**24,000**	ក្បាល	300	80	**24,000**
ការផ្តល់ចំណីបន្ថែម								
កន្ទក់	គ.ក្រ	20	550	11,000	គ.ក្រ	20	550	11,000
ចក	គ.ក្រ	50		0	គ.ក្រ	50		0
កណ្តៀរ ឬ ជន្លេន	គ.ក្រ	5		0	គ.ក្រ	5		0
កាកសំណល់បន្លែ	គ.ក្រ	10		0	គ.ក្រ	10		0
សរុប				**11,000**				**11,000**
ការគ្រប់គ្រងស្រះ								
ដីអ៊ុយរ៉េ	គ.ក្រ	0	0	0	គ.ក្រ	1.5	1,600	2,400
ដីដេអាប៉េ	គ.ក្រ	0	0	0	គ.ក្រ	0.5	1,800	900
ដីលាមកសត្វ	គ.ក្រ	40	0	0	គ.ក្រ	40	0	0
ដីរុក្ខជាតិបៃតង	គ.ក្រ	10	0	0	គ.ក្រ	10	0	0
សរុប				**0**				**3,300**
ប្រាក់ចំណាយសរុប				**35,000**				**68,600**
ប្រាក់ចំណូលសរុបពីផលត្រី	គ.ក្រ	10	5,000	50,000	គ.ក្រ	36	5,000	180,000
ប្រាក់ចំណេញសរុប= ប្រាក់ចំណូលសរុប- ប្រាក់ចំណាយសរុប				**15,000**				**111,400**
ប្រាក់ចំណាយបន្ទាប់បន្សំលើការផលិតកូនត្រីទីឡាព្យ៉ា (ហាប៉ា ថ្មង)				0	ចំនួន	1	50,000	50,000
ប្រាក់ចំណូលបន្ទាប់បន្សំលើការផលិតកូនត្រីទីឡាព្យ៉ា				0	ក្បាល	2,000	50	100,000
ប្រាក់ចំណេញបន្ទាប់បន្សំលើការផលិតកូនត្រីទីឡាព្យ៉ា				0				**50,000**
% នៃការបង្វិលទុនបន្ទាប់បន្សំ = (ប្រាក់ចំណូល- ប្រាក់ចំណាយ)/ ប្រាក់ចំណាយបន្ទាប់បន្សំ								100%
ប្រាក់ចំណេញសរុបរួម= (ប្រាក់ចំណូលសរុប- ប្រាក់ចំណាយសរុប) + ប្រាក់ចំណេញបន្ទាប់បន្សំ								**161,400**

DRAFT

៣. វិធីសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយ

៣.១- វិធីសាស្ត្រអនុវត្ត

ការផ្សព្វផ្សាយជាយុទ្ធសាស្ត្រមួយយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការជំរុញការងារអភិវឌ្ឍន៍ឱ្យមានការរីកចម្រើន ជាពិសេសការផ្សព្វផ្សាយធ្វើឡើងដោយក្រុមអ្នកផ្សព្វផ្សាយ ឬដោយពីកសិករមួយទៅកសិករមួយទៀត។ ការជួបប្រជុំ ឬ សិក្ខាសាលាជាមួយកសិករជារូបភាពមួយនៃការងារផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណពីតម្រូវការ ស្វែងរកបញ្ហា និងដំណោះ

ស្រាយបញ្ហា ព្រមទាំងស្វែងរកកសិករមានបទពិសោធន៍ល្អៗ ដែលនឹងត្រូវជំរុញអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពបច្ចេកទេសបន្ថែមទៀត ។ អ្នកជំនាញបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី ត្រូវបង្កើនការងារបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសដល់កសិករទាំងនោះ រួចធ្វើការតាមដានវាយតម្លៃសមត្ថភាព តាមរយៈចុះត្រួតពិនិត្យផ្ទាល់ និងជួបប្រជុំសិក្ខាសាលា ។

ដ្យាក្រាមសង្ខេបខាងក្រោម ជាជំហ៊ាននៃការផ្សព្វផ្សាយរបស់ឯកសារបច្ចេកទេសនេះ ។ ដំណាក់កាលនិមួយៗមានរៀបរាប់លំអិតដូចខាងក្រោមនេះ

ការជ្រើសរើសទីកន្លែង

ការជ្រើសរើសទីកន្លែង ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី ជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការកំណត់នូវភាពជោគជ័យរបស់គម្រោង ហើយជាទូទៅអាចអនុវត្តចាប់ពីខែ មករា ដល់ខែ មេសា ។ ខាងក្រោមនេះ ជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃការជ្រើសរើសទីកន្លែង អភិវឌ្ឍន៍សកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី (រួមទាំងចំណុចលំអិត ២.២)

- ត្រូវមានការសហការល្អ និងទទួលស្គាល់ពីរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន
- បរិមាណផលត្រីក្នុងធម្មជាតិមិនអាចបំពេញតាមតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
- កសិករជាច្រើនជាអ្នកក្រខ្សត់
- កសិករពេញចិត្តនឹងសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី និងចាត់ទុកជាមុខរបរសម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិត
- មានកសិករកំពុងចិញ្ចឹមត្រី តែពុំបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលពីគម្រោងផ្សេងៗ និងពីអ្នកផ្សព្វផ្សាយ
- ខ្វះកូនត្រីពូជផ្គត់ផ្គង់ឱ្យអ្នកកំពុងបន្តចង់ចិញ្ចឹមត្រី និងកសិករដែលចង់ចិញ្ចឹមត្រីដោយមានការឧបត្ថម្ភ ពីគម្រោងនានា ឬដោយស្ម័គ្រចិត្ត

- មានប្រភពទឹកគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រីរយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់ ៦ ខែ
- មិនលិចទឹកនៅរដូវវស្សា
- សម្បូរស្រះចិញ្ចឹមត្រីសម្រាប់ពង្រីកការអភិវឌ្ឍន៍
- សម្បូរធនធានធម្មជាតិសម្រាប់បម្រើដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី
- ជាទីតាំងអាចជ្រើសរើសកសិករផលិតកូនត្រីពូជបានទៅថ្ងៃក្រោយ

ការរៀបចំសិក្ខាសាលាកសិករ

ក្រោយពីការជ្រើសរើសទីកន្លែង ត្រូវរៀបចំសិក្ខាសាលាកសិករមួយ ដើម្បីធានាអោយបានថា ការធ្វើបង្ហាញអាចចាប់ផ្តើមនៅក្នុងខែ ឧសភា ឬ ឆាប់អនុវត្តនៅពេលដែលទឹកនៅក្នុងស្រះត្រូវបំពេញដោយទឹកភ្លៀងនៅ រដូវវស្សា ។

សិក្ខាសាលាប្រមូលព័តិមានពីកសិករ គឺដើម្បីធានាអោយបានច្បាស់ថា ការជ្រើសរើសកសិករ មាន លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសមស្របតាមគោលដៅឬទេ ។ សិក្ខាសាលានេះក៏ផ្តល់នូវវិធីសាស្រ្ត នៃដំណើរការនៃការធ្វើបង្ហាញដែរ ។

ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព

ផែនការសកម្មភាព អាចត្រូវរៀបចំធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើ ព័តិមានដែលប្រមូលបានពីការធ្វើសិក្ខាសាលាកសិករ ។ ផែនការនេះបង្ហាញខ្លឹមសារសង្ខេបនូវពេលវេលានៃដំណើរការធ្វើបង្ហាញ ។

ឧទាហរណ៍ខាងក្រោមជាផែនការសកម្មភាពមួយ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក៏វានៅតែមានការផ្លាស់ប្តូរជាយថាហេតុ ដោយអាស្រ័យលើរបបទឹកភ្លៀង

សកម្មភាព	មករា	កុម្ភៈ	មីនា	មេសា	ឧសភា	មិថុនា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	តុលា	វិច្ឆិកា	ធ្នូ
ការជ្រើសរើសទីកន្លែង												
ការរៀបចំសិក្ខាសាលាកសិករ												
ការរៀបចំផែនការ												
ការជ្រើសរើសកសិករ												
រៀបចំធ្វើបង្ហាញ សកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី												
ផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល												
ផ្តល់សំភារៈខ្លះៗ សម្រាប់អនុវត្ត												
តាមដានសកម្មភាព និងផ្សព្វផ្សាយ												
វាយតម្លៃ និងធ្វើរបាយការណ៍												
រៀបចំសិក្ខាសាលាកសិករបញ្ចប់												
រៀបចំផែនការអនុវត្តបន្ត												
ជ្រើសរើសកសិករផលិតកូនត្រីពូជ												

DRAFT

ការជ្រើសរើសកសិករ

ដើម្បីជ្រើសរើសកសិករចិញ្ចឹមត្រីនៅតាមទីកន្លែងដែលធ្វើបង្ហាញ គួរជ្រើសរើសតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដូចក្នុងចំណុច២.២ ហើយព័ត៌មានក្នុងការជ្រើសរើសកសិករនេះ មាននៅក្នុងចំណុចសិក្ខាសាលាកសិករ ។

រៀបចំធ្វើបង្ហាញសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី

ផ្នែកនេះចាប់ផ្តើមអនុវត្តផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ការធ្វើបង្ហាញដោយប្រើស្រះចិញ្ចឹមត្រីរបស់កសិករ

ដើម្បីធ្វើអោយមានប្រសិទ្ធភាពអតិបរមាក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធាន, អ្នកផ្សព្វផ្សាយគួរធ្វើការជ្រើសរើសតាម ការចាប់ឆ្នោតដោយចៃដន្យ ដោយជ្រើសរើសកសិករពី ៥ ទៅ ១០ នាក់ក្នុងមួយភូមិ ពីក្រុមកសិករ ដែលបានជ្រើសរើស

ការផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល

ត្រូវរៀបចំផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីឱ្យកសិករ ដែលបានជ្រើសរើសដោយមានរៀបចំការងារអនុវត្តបច្ចេកទេស ចិញ្ចឹមត្រីសំខាន់ៗក្នុង TIP នេះ ។ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះគួររៀបចំនៅកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមត្រី ។

ក្រៅពីនេះមានសំភារៈសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលមួយចំនួនទៀតដូចជា ផ្ទាំងរូបភាព និង ខិត្តប័ណខ្លីៗ គួរចែកអោយកសិករជាសិក្ខាកាមនៅក្នុងពេលបណ្តុះបណ្តាល ។

គួរអញ្ជើញរដ្ឋអំណាចក្នុងមូលដ្ឋានចូលរួមបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីបង្កើនការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសនៃព័ត៌មានការចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារអោយមានប្រសិទ្ធភាព ទូលំទូលាយ ។

ការផ្តល់សំភារៈខ្លះៗសម្រាប់អនុវត្ត

សំភារៈខ្លះៗដែលមិនអាចផលិតបានដោយកសិករ អាចត្រូវផ្តល់អោយដើម្បីសហការនិងចែករំលែកបទ ពិសោធន៍ជាមួយកសិករដែលបានជ្រើសរើស និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន បទពិសោធន៍ទៅអោយកសិករដទៃទៀត នៅក្នុង ភូមិ និងភូមិជិតៗនោះ ។ ខាងក្រោមនេះគឺជាសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការចូលរួមចំណែកទាំងសងខាង ពីម្ចាស់ទុន និង កសិករ ។ យោងទៅតាមទិសដៅនៃកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ ទុនសំភារៈអាចត្រូវបានប្តូររវាងប្រភព២ផ្សេងគ្នា ។

ប្រភេទសំភារៈដែលគួរផ្តល់ឱ្យដោយគម្រោង:

- កូនត្រីពូជ
- ជីគីមី ដូចជា ជីអ៊ុយរ៉េ និងជីដេអាប៉េ

គួរចំណាំថា ទុនចូលរួមសម្រាប់កសិករគួរធ្វើតែឆ្នាំដំបូងប៉ុណ្ណោះ ។ ចាប់ពីឆ្នាំបន្ទាប់នោះកសិករគួរតែទទួលខុសត្រូវដោយខ្លួនគាត់ ។

ទុនចូលរួមចំណែកពីកសិករមាន:

- ស្រះចិញ្ចឹមត្រី
- ប្រេងសម្រាប់បូមទឹកស្រះ
- ជីធម្មជាតិ ឬ ជីសរីរាង្គ
- ចំណីសម្រាប់ចិញ្ចឹមត្រី (កន្ទក់ ម្សៅត្រី ចកបាយទា ជន្លេន កណ្តៀរ .....)

DRAFT

- កម្លាំងពលកម្មមើលគ្រប់គ្រងស្រះចិញ្ចឹមត្រី

ការចុះពិនិត្យសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រីរបស់កសិករ និងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេស

ការចិញ្ចឹមត្រីជាសកម្មភាពមួយថ្មី សម្រាប់កសិករនៅតាមជនបទ ជាពិសេសកសិករដែលពុំមានបទពិសោធន៍ចិញ្ចឹមត្រី ។ ដូចនេះទោះបីជា កសិករត្រូវបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលក៏ដោយ ក៏អ្នកផ្សព្វផ្សាយត្រូវឧស្សាហ៍ចុះត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រីរបស់កសិករ ដើម្បីផ្តល់ដំបូន្មានបច្ចេកទេសបន្ថែមដល់គាត់ ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យគាត់មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការចិញ្ចឹមត្រីឱ្យបានជោគជ័យ ។

- ចុះពិនិត្យ ដើម្បីវាយតម្លៃសមត្ថភាពកសិករ ក្នុងការអនុវត្តសៀវភៅផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី ដោយស្វែងរកបញ្ហាបច្ចេកទេសឱ្យឃើញ និងផ្តល់វិធានការណ៍ដល់កសិករ ដើម្បីដោះស្រាយ។ អ្នកផ្សព្វ ផ្សាយគួរចុះជួយផ្តល់ដំបូន្មានដល់កសិករ ឱ្យបានយ៉ាងហោចណាស់មួយដង ក្នុងមួយសប្តាហ៍ ។
- ក្នុងពេលចុះពិនិត្យ អ្នកផ្សព្វផ្សាយគួរកត់ត្រាគ្រប់ព័ត៌មាន ទាំងបញ្ហាកសិករបានជួបប្រទះ និងសកម្មភាព រីកចម្រើន ដើម្បីងាយស្រួលវាយតម្លៃសមត្ថភាព និងផ្តល់ដំបូន្មានកសិករនៅពេលក្រោយ
- ត្រួតពិនិត្យគុណភាពទឹក និងសកម្មភាពត្រីក្នុងស្រះ ដោយដាក់ចំណីឱ្យស៊ី
- អ្នកផ្សព្វផ្សាយត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍សង្ខេបពីលទ្ធផលសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រីរបស់កសិករ រួចធ្វើបទបង្ហាញនៅពេលសិក្ខាសាលា ដើម្បីឱ្យកសិករបានដឹង និងរៀនសូត្រពីគ្នាទៅវិញទៅមក នៅពេលចុងបញ្ចប់សកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រីដែលជាធម្មតាច្រើនធ្វើនៅក្នុងខែ មីនា ឬ ខែមេសា ។
- ក្នុងករណីចាំបាច់ ដែលអ្នកផ្សព្វផ្សាយចង់ផ្តល់ព័ត៌មាន ឬដោះស្រាយបច្ចេកទេសអ្វីមួយដល់កសិករ សិក្ខាសាលានេះអាចរៀបចំ នៅពេលណាមួយក៏បានក្នុងអំឡុងពេលកំពុងចិញ្ចឹមត្រី ។

ការវាយតម្លៃ និងធ្វើរបាយការណ៍

តាមរយៈការចុះពិនិត្យសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រីរបស់កសិករនេះ អ្នកផ្សព្វផ្សាយអាចធ្វើការវាយតម្លៃ ពីលទ្ធផលនៃទស្សនៈកិច្ច និងផ្តល់ ព័ត៌មានពីការរីកចម្រើន ពីបញ្ហាបច្ចេកទេសនិងបញ្ហាផ្សេងៗទៀត ដែលកសិករបានជួបប្រទះ និងផ្តល់ជាដំណោះស្រាយ ។

សិក្ខាសាលាកសិករ

ការរៀបចំសិក្ខាសាលាកសិករធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីការប្រមូលផលត្រីរួច ដើម្បីផ្តល់ឱកាសដល់កសិកររៀនសូត្រពី គ្នាទៅវិញទៅមក ដោយធ្វើការផ្លាស់ប្តូរនូវបទពិសោធន៍ និងបង្កើនចំណេះដឹង ដើម្បីធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវជោគជ័យសម្រាប់ការចិញ្ចឹមត្រីនៅឆ្នាំក្រោយទៀត ។

ការជ្រើសរើសកសិករផលិតកូនត្រីពូជ

នៅពេលសកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រីត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ កសិករនឹងជួបបញ្ហាការខ្វះកូនត្រីពូជសម្រាប់ដាក់ចិញ្ចឹម ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ អ្នកផ្សព្វផ្សាយត្រូវជ្រើសរើសកសិករចិញ្ចឹមត្រីណាដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ រួចធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពបច្ចេកទេសផលិតកូនត្រីពូជតាមទីកន្លែងរបស់គាត់ ។ ខាងក្រោមនេះ ជាលក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យនៃការជ្រើសរើសកសិករផលិតកូនត្រីពូជៈ

បុគ្គលិកលក្ខណ

- ពេញចិត្តនឹងមុខរបរផលិតកូនត្រីពូជ
- មានចរិកតស៊ូ ឧស្សាហ៍ព្យាយាម និងមានបទពិសោធន៍ច្រើនពីការចិញ្ចឹមត្រី និងទីផ្សារ
- ជាកសិករដែលចូលរួមធ្វើការជាមួយមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយក្នុងតំរោង

ធនធានតម្រូវការ

- មានផ្ទៃដីទូលាយអាចពង្រីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី និងផលិតកូនត្រីពូជបាន
- មានកម្លាំងពលកម្មគ្រប់គ្រាន់
- មានទុនផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់ចំណាយលើសកម្មភាពផលិតកូនត្រី
- ក្នុងភូមិមានធនធានធម្មជាតិ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ជាចំណីត្រី ដូចជា ចក ជន្លេន កណ្ដៀរ.... រុក្ខជាតិបៃតង
- មានលាមកគោ ក្របី ជ្រូក ឬ លាមក មាន់ ទា សម្រាប់ប្រើជាជី ដាក់ស្រះត្រី
- មានប្រភពទឹកគ្រប់គ្រាន់ពេញមួយឆ្នាំ ដូចជា (ស្រះស្តុកទឹកធំ អណ្តូងទឹក ប្រឡាយ ជាដើម....)
- មានអាងបង្កាត់ ភ្ញាស់កូនត្រីពូជ និងមានម៉ាស៊ីនបូមទឹក

មានត្រីមេពូជច្រើនផ្សេងៗគ្នា សម្រាប់បង្កាត់ ភ្ញាស់

៣.២- ថវិកាសម្រាប់ការធ្វើបង្ហាញ

វិធីសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយបានបង្ហាញឡើងពីកម្មវិធីមួយ លើទំនាក់ទំនងកំរិតខ្ពស់ រវាងគ្រូបណ្តុះបណ្តាល និង កសិករ លើចំនួនដែលធ្វើបង្ហាញពិតប្រាកដ ពីបច្ចេកទេសថ្មី ។

តម្លៃដែលបានរៀបរៀងឡើងខាងក្រោមនេះ សម្រាប់តែការធ្វើបង្ហាញជាក់ស្តែងប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីតម្រូវទៅនឹងការងារផ្សព្វផ្សាយ បអប ។

	សកម្មភាព	**ចំនួន -តម្លៃ**
ក	ក្រុមកសិករ	៣០ នាក់
ខ	ទុនចូលរួមពីកសិករគំរូ	កម្លាំងពលកម្ម ស្រះចិញ្ចឹមត្រី ចំណីត្រី ជីធម្មជាតិ
គ	ទុនសម្រាប់ទីតាំងធ្វើបង្ហាញ	$ ៩៤
ឃ	ឯកសារសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមកសិករ	$ ៣០
ង	ការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមកសិករ- អាហារសំរ៉ន់	$ ៩០
ច	ទិវាផ្សព្វផ្សាយការចិញ្ចឹមត្រី- អាហារសំរ៉ន់	$ ២៥
ឆ	ទិវាផ្សព្វផ្សាយការចិញ្ចឹមត្រី- សំភារៈ	$ ១០
ជ	មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក- ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំថ្ងៃ	$ ៤២
ឈ	មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក- ប្រាក់ឧបត្ថម្ភថ្លៃធ្វើដំណើរ	$ ២៤
ញ	ការចុះត្រួតពិនិត្យ តាមដាននៅមូលដ្ឋានដោយអ្នកឯកទេសជំនាញ	$ ២០
	សរុប	**$ ៣៣៥**

សេចក្តីបញ្ជាក់ដោយសង្ខេប

ក- ក្នុង បអប មួយមានក្រុមកសិករ ៣០ នាក់ និងកសិករគំរូ ដែលមានទីកន្លែងធ្វើបង្ហាញចំនួន ២កន្លែង ក្នុងមួយក្រុម (លើកលែងតែការចិញ្ចឹមជ្រូកប្រពលវប្បកម្ម មានបង្ហាញតែ ១កន្លែង និងមានកសិករចូលរួមចំនួន ១៥នាក់)

ខ- ទុនចូលរួមពីកសិករ (សម្រាប់ ១ កន្លែង) មានស្រះទំហំ ២០០ម២ ឧបករណ៍សម្រាប់ការចិញ្ចឹមត្រី ទឹកស្រះ កម្លាំងពលកម្ម ចំណីត្រី (កន្ទក់ ចុងអង្ករ ចកបាយទា កណ្តៀរ ជន្លេន ....) និងជីធម្មជាតិ (លាមកគោ ក្របី ជ្រូក មាន់ ទា)

គ- ទុនសម្រាប់ធ្វើបង្ហាញការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រះ១ កន្លែង ដោយមានរួមបញ្ចូល -ការរៀបចំស្រះទំហំ ២០០ម២= **$២០**

- កូនត្រីដាក់ចិញ្ចឹម ៣ក្បាល/ម២ x ២០០ម២ x ១០០៛/ ក្បាល = **$១៥** - ចំណីត្រី =4៥ -ជីគីមី = **$២**

-ការដឹកជញ្ជូន = **$៥** -សរុបទាំងអស់ = **$៤៧** ។ ដូចនេះ ការធ្វើបង្ហាញ ២ កន្លែង អស់ប្រាក់ **$៩៤** ។

ឃ- ឯកសារបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស រួមមាន សំភារៈសម្រាប់បង្រៀន - មេរៀន - ការបញ្ចាំងស្លាយ -និងផ្ទាំងរូប ភាពធំៗ ដែលជាដំណើរការវិធីសាស្ត្របង្រៀន ។

ង- ការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមកសិករមាន ៣ វគ្គ មួយវគ្គមានរយៈពេល ១ ថ្ងៃ លើកលែងតែវគ្គ ការធ្វើជីកំប៉ុស្តិ៍ មានតែ ២វគ្គទេ និង ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់ដី មានមួយវគ្គ

ច- ទិវាផ្សព្វផ្សាយការចិញ្ចឹមត្រី មានកន្លះថ្ងៃ មានតែម្តងក្នុងវគ្គណាមួយ ក្នុងចំណោម ៣ វគ្គ និងអាចមានការចូលរួម ពីកសិករនៅក្បែរៗភូមិប្រហែល ៤០- ៦០ នាក់ ។

ឆ- សំភារៈសម្រាប់ទិវាផ្សព្វផ្សាយការចិញ្ចឹមត្រី រួមមាន ឧឃោសនស័ព្ទ (មេក្រូ) ផ្ទាំងក្រដាស់ផ្លាស្ទិក និងផ្ទាំងបដា រូបភាពផ្សេងៗ

ជ- សម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក ថវិកាឧបត្ថម្ភរួមមាន ៤ ថ្ងៃ សម្រាប់ការជ្រើសរើសទីកន្លែងធ្វើបង្ហាញ ការចាប់ផ្តើមការត្រួតពិនិត្យតាមដាន ។ ចំពោះការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ ៣ វគ្គ ផ្តល់ឱ្យ ៦ថ្ងៃ និង ទិវាផ្សព្វផ្សាយការចិញ្ចឹមត្រីផ្តល់ឱ្យ ២ថ្ងៃ -សរុប ១២ ថ្ងៃ ។

ឈ- ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់ម៉ូតូ ២ ដុល្លា សម្រាប់ ១ ថ្ងៃ ទាំងអស់ ១២ ថ្ងៃ

ញ- មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត- អ្នកឯកទេសជំនាញផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងត្រួតពិនិត្យ ចុះតាមដានការបណ្តុះបណ្តាល បអប សម្រាប់ការធ្វើបង្ហាញ

៣.៣- ធនធានសំភារៈ

ការិយាល័យវារីវប្បកម្ម នៃរដ្ឋបាលជលផល ដែលកំពុងសហប្រតិបត្តិការជាមួយបណ្តាអង្គការនានា និងជា មួយបណ្តាស្ថានីយស្រាវជ្រាវ ផលិតកូនត្រីពូជ ជាមជ្ឈមណ្ឌលផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី និងផលិតឯកសារ ផ្សព្វផ្សាយ ។

៣.៤- ការចូលរួមរបស់ស្ត្រី ក្នុងសកម្មភាពវារីវប្បកម្ម

ស្ត្រីជាធនធានមនុស្សមួយយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍សកម្មភាពចិញ្ចឹមត្រី និងអនុវត្តបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រីក្នុងសៀវភៅបច្ចេកទេសនេះដល់គ្រួសារកសិករដទៃទៀត ។ ស្ត្រីអាចចូលរួមក្នុងសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយបច្ចេក

ទេសចិញ្ចឹមត្រីក្នុងតំបន់ និង នៅក្រៅតំបន់ ពិសេសចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសកម្មភាពផ្សារភ្ជាប់រវាងគ្រួសារមួយ ទៅគ្រួសារមួយនៅកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមត្រី ។ សៀវភៅផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសនេះ នឹង ផ្តល់ដល់ស្ត្រីនូវការរកប្រាក់ចំណូល ក្នុងគ្រួសារតាមរយៈការចិញ្ចឹមត្រី ដើម្បីលើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅ ក្នុងការបង្កើនសារធាតុប្រូតេអ៊ីនក្នុងម្ហូបអាហារ និង ផ្គត់ផ្គង់កូនចៅទៅសាលារៀន ព្រមទាំងសម្រាប់ការចំណាយផ្សេងៗទៀត ។

៤~ សេចក្តីបន្ថែម

៤.១- កត្តាសំខាន់ៗ ដែលធ្វើឱ្យត្រីពុល និងស្លាប់ និងវិធានការដោះស្រាយ

ក្នុងអំឡុងពេលចិញ្ចឹមត្រី ជួនកាលកសិករបានជួបប្រទះនឹងបញ្ហាបច្ចេកទេសមួយចំនួន ដែលធ្វើឱ្យត្រីឈឺ និងងាប់ ។ ដូចនេះ តើយើងត្រូវដោះស្រាយបញ្ហានេះយ៉ាងដូចម្តេច ? ខាងក្រោមនេះ ជាបញ្ហាដែលធ្វើឱ្យត្រីឈឺ និងងាប់ និង ដំណោះស្រាយមួយចំនួន ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ការងារជាមួយកសិករនៅតាមមូលដ្ឋាន។

កត្តាដែលធ្វើឱ្យត្រីពុល និងងាប់	វិធានការណ៍ដោះស្រាយ
ដាក់ត្រីចិញ្ចឹមច្រើនពេក នៅក្នុងស្រះ(ដង់ស៊ីតេខ្ពស់ពេក)	❑ ត្រូវដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម តែ៣ ទៅ ៤ក្បាល ក្នុង១ម² ❑ ចាប់ត្រីលក់ខ្លះ ឬ យកទៅដាក់ស្រះផ្សេងទៀត ❑ បើអាចធ្វើបាន ផ្លាស់ប្តូរទឹកចាស់ខ្លះចេញពីស្រះ ដោយដាក់ទឹកថ្មី ស្អាតជំនួសវិញ
ដាក់ចិញ្ចឹមប្រភេទត្រីស៊ីចំណីស្រទាប់បាត ច្រើនពេក ដូចជា ត្រីកាបសាមញ្ញ	❑ ត្រូវដាក់កូនត្រីកាបសាមញ្ញចិញ្ចឹមតែ ៥ -១០ % ដើម្បីជៀសវាងការធ្វើឱ្យទឹកស្រះអ្នកល្អក់ ❑ ក្នុងពេលរៀបចំស្រះ ត្រូវស្តារភក់បាតស្រះចេញ ដោយទុកតែ ១០-២០ស.ម
ដាក់ចំណីឱ្យត្រីស៊ីច្រើនពេក លើសពីបរិមាណត្រី ដែលមានក្នុងស្រះ	❑ ត្រូវផ្តល់ចំណីឱ្យត្រីស៊ីទៅតាមបរិមាណត្រីដែលមានក្នុងស្រះ ដោយសាកល្បងដាក់បន្តិចម្តងៗជារៀងរាល់ថ្ងៃ ដើម្បីកុំឱ្យទឹកស្រះស្អុយ ។ កសិករអាចប្រើស៊ុមចំណី ពន្លិចទៅក្នុងទឹកស្រះ ។ ❑ បើអាចធ្វើបាន ផ្លាស់ប្តូរទឹកចាស់ខ្លះចេញពីស្រះ ដោយដាក់ទឹកថ្មី ស្អាតជំនួសវិញ
បាចជីទៅក្នុងទឹកស្រះច្រើនពេក លើសពីផ្ទៃទឹក ស្រះដែលមាន ឬបាចជីច្រើនដងពេក	❑ ត្រូវបាចជីទៅតាមទំហំទឹកស្រះដែលមាន និងមិនត្រូវបាចជី ពេលទឹកស្រះ នៅមានពណ៌បៃតងនៅឡើយ ដើម្បីកុំឱ្យទឹកស្រះស្អុយ ។ ❑ អាចប្រើប្រាស់កំបោរក្នុងបរិមាណតិចតួច បាចលើផ្ទៃស្រះ តែជៀសវាងកុំប្រើនៅក្រោយពេលដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម ឬ នៅពេលកូនត្រីមានទំហំតូច ❑ បើអាចធ្វើបាន ផ្លាស់ប្តូរទឹកចាស់ខ្លះចេញពីស្រះ ដោយដាក់ទឹកថ្មី ស្អាតជំនួសវិញ
មានសារធាតុសរីរាង្គសត្វ ឬ រុក្ខជាតិងាប់ និង ស្អុយរលួយ អណ្តែតលើផ្ទៃទឹកស្រះ	❑ ត្រូវប្រញាប់ស្រង់ សារធាតុសរីរាង្គសត្វ ឬ រុក្ខជាតិងាប់ និង ស្អុយរលួយ អណ្តែតលើផ្ទៃទឹកស្រះនោះចេញ ❑ អាចប្រើប្រាស់កំបោរក្នុងបរិមាណតិចតួច បាចលើផ្ទៃស្រះ តែជៀសវាងកុំប្រើនៅក្រោយពេលដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម ឬ នៅពេលកូនត្រីមានទំហំតូច ព្រោះវាអាច

DRAFT

	ធ្វើឱ្យត្រីងាប់មួយរំពេច ។
មានរុក្ខជាតិទឹក ដូចជា ត្រកួន កំប្លោក ចក ព្រលិត ។ល។ ដុះគ្របដណ្តប់ផ្ទៃស្រះមានបរិមាណប្រហែលជា ៦០ ភាគរយនៃផ្ទៃស្រះ	❑ ត្រូវសំអាតស្រះកុំឱ្យមាន ត្រកួន កំប្លោក ចក ព្រលិត ដុះគ្របដណ្តប់ពេញផ្ទៃស្រះឱ្យសោះ ព្រោះវាធ្វើឱ្យត្រីថប់ដង្ហើម។ ❑ ជាពិសេស នៅពេលយប់ ព្រោះរុក្ខជាតិទាំងនេះដកដង្ហើមស្រូបយកខ្យល់ អ៊ុកស៊ីសែនក្នុងទឹកស្រះនៅពេលយប់ ។
ដាក់ចកឱ្យត្រីស៊ីច្រើនពេក ដែលធ្វើឱ្យមាននៅសល់ ចកច្រើនគ្របដណ្តប់ពេញផ្ទៃស្រះ	❑ ត្រូវប្រើស៊ុមឈើដាក់នៅកាច់ជ្រុងក្នុងទឹកស្រះ ហើយដាក់ចកឱ្យត្រីស៊ីក្នុងស៊ុមឈើនោះ ដើម្បីកុំឱ្យចកដែលនៅសល់ពីត្រីស៊ីអណ្តែតពេញផ្ទៃស្រះ ។
មានត្រាំឈើ ឬស្លឹកឈើ ឬស្លឹកត្នោតក្នុងទឹកស្រះ	❑ ក្នុងរយៈពេលចិញ្ចឹមត្រី កសិករមិនត្រូវត្រាំឈើ ឬ ស្លឹកឈើ ឬ ស្លឹកត្នោត ក្នុងទឹកស្រះបានទេ ❑ អាចប្រើប្រាស់កំបោរក្នុងបរិមាណតិចតួច បាចលើផ្ទៃស្រះ តែជៀសវាងកុំប្រើនៅក្រោយពេលដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម ឬ នៅពេលកូនត្រីមានទំហំតូច ព្រោះវាអាចធ្វើឱ្យត្រីងាប់មួយរំពេច ។
មានស្លឹកឈើច្រើនជ្រុះចូលក្នុងទឹកស្រះ ហើយត្រាំ ក្នុងទឹកស្រះអស់រយៈពេលយូរថ្ងៃ ។	❑ ត្រូវស្រង់ស្លឹកឈើនោះចេញភ្លាម រួចត្រូវកាប់មែកឈើ ដែលគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃស្រះនោះចេញ
មានដើមឈើច្រើន ដុះគ្របដណ្តប់ពេញផ្ទៃស្រះ	❑ ត្រូវកាប់មែកឈើចេញខ្លះ ពិសេសមែកឈើណាគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃស្រះ ដើម្បីកុំឱ្យស្លឹកជ្រុះចូលក្នុងស្រះ និងមានម្លប់ច្រើនគ្របដណ្តប់ពេញផ្ទៃស្រះ
មេឃស្ទុះស្អាប់ ឬ គ្មានខ្យល់ និង ពន្លឺថ្ងៃ ឬ ក្រោយពេលភ្លៀងធ្លាក់ខ្លាំង	❑ ក្នុងករណីនេះ បើឃើញមានត្រីពុលដោយវាងើបមាត់ឡើងលើផ្ទៃទឹកស្រះ កសិករត្រូវបាចទឹកស្រះឱ្យសាចឡើងលើបានច្រើនដង ។ ធ្វើដូចនេះដើម្បី ឱ្យខ្យល់រលាយចូលក្នុងទឹកស្រះបានច្រើន ។

DRAFT

៤.២- បញ្ហាដែលតែងតែកើតមានក្នុងពេលចិញ្ចឹមត្រី និង វិធានការដោះស្រាយ

បញ្ហាដែលតែងតែកើតមានឡើង	វិធានការដោះស្រាយ
១- **ត្រីងាប់ក្រោយពេលដឹកជញ្ជូន** អាចបណ្តាលមកពី ៈ- ❑ កូនត្រីមានសុខភាពមិនល្អ ❑ កូនត្រីមិនបានបង្អត់អាហារ ១ថ្ងៃ មុនពេលដឹកជញ្ជូន ឬ ❑ ដាក់បរិមាណកូនត្រីច្រើនពេកក្នុងថង់ ឬក្នុងធុង ក្នុងពេលដឹកជញ្ជូន ឬ	❑ ត្រូវជ្រើសរើសកូនត្រី ដែលមានសកម្មភាពហែលរហ័ស រហួន មានពណ៌ភ្លឺថ្លា និងធំធាត់ល្អគ្មានរបួសឬស្នាមដំបៅ ❑ មុនពេលដឹកជញ្ជូនកូនត្រី ត្រូវបញ្ឈប់ផ្តល់ចំណីឱ្យកូនត្រីស៊ី រយៈពេល ១ថ្ងៃ ❑ គួរដាក់កូនត្រីតូចៗទំហំពី ១- ២ស.ម ចំនួនតែ ៣០០ ទៅ ៥០០ក្បាល ក្នុង១ថង់ទំហំ ៦០ ស.ម x ៨០ ស.ម ❑ ចំពោះកូនត្រីមានទំហំ ៥ស.ម អាចដាក់បាន ៣០០ ក្បាល ក្នុងមួយថង់ អាស្រ័យទៅនឹងចម្ងាយផ្លូវដឹកជញ្ជូន

❑ ទឹកដែលដាក់កូនត្រីដឹកជញ្ជូននោះមិនល្អ ឬ ❑ ដឹកជញ្ជូននៅពេលថ្ងៃក្តៅខ្លាំងពេក ហើយផ្លូវឆ្ងាយទៀតផង ❑ ខ្យល់ដែលបានបញ្ចូលក្នុងថង់កូនត្រីមិនបានគ្រប់គ្រាន់	❑ ត្រូវយកទឹកស្រះថ្លាត្រជាក់ល្មម ឬកុំឱ្យល្អក់ពេក pH ល្អ និងកុំឱ្យមានក្លិនស្អុយ ប្រើសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូន ❑ គួរដឹកជញ្ជូនកូនត្រីនៅពេលថ្ងៃមេឃត្រជាក់ ទើបល្អ ❑ ក្នុងការដឹកជញ្ជូនកូនត្រី ត្រូវប្រើថង់ ២ ជាន់ និងបញ្ចូលខ្យល់អ៊ុកស៊ីសែ្សនឱ្យបានពេញណែនល្អកុំឱ្យធ្លាយខ្យល់ចេញ
២-ត្រីខាប់ក្រោយពេលដាក់ចិញ្ចឹម អាចបណ្តាលមកពី ៖ ❑ លែងកូនត្រីចូលក្នុងស្រះឆាប់រហ័សពេក ឬ ❑ លែងកូនត្រីនៅពេលថ្ងៃកំពុងក្តៅខ្លាំង ❑ លែងកូនត្រីចូលទៅក្នុងស្រះទឹក ដែលមានគុណភាពមិនល្អ ដូចជា ៖ ទឹកល្អក់ពេក មានក្លិនស្អុយ និងមានជាតិគីមីពុល ផ្សេងៗ....... ❑ លែងកូនត្រីចូលទៅក្នុងទឹកស្រះ ដែលបានប្រើបរិមាណកំបោរ ឬ ជីច្រើនពេក ហើយដែលពុំទាន់សាបជាតិអស់ នៅឡើយ ។ ❑ បាចកំបោរចូលក្នុងស្រះកូនត្រី នៅក្រោយពេលលែងកូនត្រីចូលស្រះរួច ។	❑ ត្រូវត្រាំថង់កូនត្រីក្នុងស្រះទឹក ឱ្យបានរយៈពេលពី ៣ ទៅ ៥ នាទីសិន រួចផ្សៀងមាត់ថង់ឱ្យកូនត្រីចេញសន្សឹមៗទើបល្អ ។ ❑ ត្រូវលែងកូនត្រីនៅពេលថ្ងៃ ដែលមានអាកាសធាតុត្រជាក់ កុំឱ្យក្តៅខ្លាំង ទើបកូនត្រីមានសុខភាពល្អ ។ ❑ មុននឹងសំរេចចិត្តលែងកូនត្រីចូលក្នុងស្រះ ត្រូវធ្វើទឹកឱ្យមានពណ៌បៃតងល្អ គ្មានក្លិនស្អុយ និងគ្មានជាតិពុលផ្សេងៗ ..... ។ល។ ❑ ត្រូវប្រើកំបោរ និងជីបាចស្រះត្រី ឱ្យបានមុនពេលលែងកូនត្រី ១អាទិត្យទើបល្អ ❑ ក្រោយពេលលែងកូនត្រីចូលស្រះ មិនត្រូវប្រើកំបោរបាចចូលក្នុងស្រះកូនត្រីជាដាច់ខាត ព្រោះវាធ្វើឱ្យកូនត្រីស្លាប់ភ្លាម
៣- កូនត្រីចេះតែបាត់បង់ក្នុងរយៈពេលចិញ្ចឹម អាចបណ្តាលមកពី: ❑ ក្នុងទឹកស្រះមានពពួកត្រីកាចរស់នៅ ដូចជា: ត្រីផ្ទក់ ក្រាញ់ អណ្តែង និង សត្វកាចដទៃទៀតដូចជា ពស់ កង្កែប កណ្តុរ អន្ទង់ ចាប ក្រចាត និងពពួកសត្វល្អិតទឹកដទៃទៀត ដែលបំផ្លាញកូនត្រី ។	❑ បើមានលទ្ធភាព ត្រូវប្រើផ្ទាំងសំណាញ់ហាប៉ា ឬផ្ទាំងស្បោងកៅស៊ូចោះប្រហោង ឬរាំងព្រួលព័ទ្ធជុំវិញស្រះ ឬ ក៏លើក ភ្លឺស្រែឱ្យខ្ពស់កំពស់កន្លះម៉ែត្រ ទើបត្រីកាចមិនអាចលោត ចូលស្រះបាន។ ❑ ហើយត្រូវព្យាយាមចាប់កំចាត់ សត្វពស់ កង្កែប អន្ទង់ កណ្តុរ ក្រចាត ឱ្យបានតាមវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗ ដែលអាច ធ្វើបាន ។ ❑ មិនតែប៉ុណ្ណោះ អ្នកត្រូវកំចាត់ពពួកសត្វល្អិតទឹក តាមវិធី សាស្ត្រប្រើស៊ុមកំចាត់សត្វល្អិត និងអូសអួនចាប់វា នៅមុន ពេលដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម ។
៤- កូនត្រីមិនធំលូតលាស់ អាចបណ្តាលមកពី: ❑ ក្នុងទឹកស្រះពុំសូវមានចំណីធម្មជាតិច្រើន ឬ គ្មាន ឬ ទឹកស្រះពុំមានពណ៌បៃតងល្អ ឬ	❑ ក្នុងរយៈពេលចិញ្ចឹមត្រី ត្រូវកែលំអគុណភាពទឹកស្រះ ឱ្យមានពណ៌បៃតងជាប់ជានិច្ច ដោយបាចជីឱ្យបានគ្រប់ ចំនួន

DRAFT

❑ មានបរិមាណកូនត្រីច្រើនពេកក្នុងទឹកស្រះ ឬ ❑ កូនត្រី មានជម្ងឺអ្វីមួយ	និងទៀងទាត់ពេលវេលា ។ ❑ មិនត្រូវដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹមក្នុងស្រះច្រើនពេកទេ គួរដាក់តែ ២ ទៅ ៣ក្បាលក្នុង ១ម៉ែត្រការេ ស្រះប៉ុណ្ណោះ ទើបកូនត្រីលូតលាស់បានល្អ ។ ❑ ក្នុងរយះពេលចិញ្ចឹមត្រី បើសង្កេតឃើញ ឬ សង្ស័យថាត្រីណាមួយមានជម្ងឺ ត្រូវចាប់វាចេញពីស្រះ ដើម្បីកុំឱ្យឆ្លងទៅត្រីផ្សេងទៀត ។
៥-កូនត្រី ឬត្រីធំខាប់ក្អួរយៈពេលចិញ្ចឹម អាចបណ្តាលមកពីៈ ❑ ទឹកស្រះមានជាតិពុល ដែលបណ្តាលមកពីមានសារធាតុគីមីពុលផ្សេងៗចូលក្នុងស្រះត្រី ឬ ❑ ទឹកស្រះមានរុក្ខជាតិទឹកដុះច្រើនពេក ឬ ❑ មាននៅសល់ចកគ្របដណ្តប់ពេញផ្ទៃស្រះ ឬ ❑ ទឹកស្រះរាក់ពេក ហើយថែមទាំងល្អក់ និងក្តៅទៀតផង ❑ ឬ មានភក់បាតស្រះច្រើនពេក ។	❑ ក្នុងរយះពេលចិញ្ចឹមត្រី មិនត្រូវលាងសំភារៈប្រើប្រាស់ថ្នាំ ពុល ឬ បញ្ចូលទឹកថ្មីដែលសង្ស័យថាមិនល្អ ចូលក្នុងស្រះ ត្រីឡើយ ។ ❑ ក្នុងទឹកស្រះមិនត្រូវឱ្យមាន ត្រកួន ឬកំបោក និង រុក្ខជាតិទឹកដទៃទៀតដុះគ្របដណ្តប់លើសពី ៦05លើផ្ទៃស្រះទេ។ ❑ ត្រូវដាក់ចកឱ្យត្រីស៊ី នៅក្នុងស៊ុមចំណី ❑ ក្នុងរយះពេលចិញ្ចឹម ត្រូវរក្សាទឹកឱ្យបានច្រើនជានិច្ចនៅក្នុងស្រះ ហើយត្រូវកែលំអគុណភាពទឹកស្រះឱ្យមានពណ៌បៃតងល្អជាប់ជានិច្ច។ ❑ ពេលរៀបចំស្រះ ត្រូវបារភក់ចេញ ទុកឱ្យនៅត្រឹម ២តឹក

៤.៣- ការប្រមូលទិន្នន័យ ក្នុងអំឡុងពេលចិញ្ចឹមត្រី

ការចំណាយសរុប ក្នុងរយៈពេលចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈគ្រួសារ

លរ	ការបរិយាយ	ឯកត្តា	ចំនួន	តម្លៃឯកត្តា (៛)	តម្លៃសរុប (៛)	រយៈពេលអនុវត្ត (ថ្ងៃ)
	ការជីកស្រះ					
	ជីកស្រះថ្មី	ម៣				
	ការរៀបចំស្រះ					
១	ថ្លៃឈ្នួលបូមទឹក	ម៉ោង				
២	កំបោរ	គ.ក្រ				
៣	ជីអ៊ុយរ៉េ	គ.ក្រ				
៤	ជីដេអាប៉េ	គ.ក្រ				
៥	លាមកសត្វគោ ក្របី មាន់ ទា	គ.ក្រ				
៦	ជីរុក្ខជាតិបៃតង	គ.ក្រ				

DRAFT

៧	....	គ.ក្រ				
	សរុប					
	ការដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម					
១	ត្រីទីឡាព្យ៉ា	ក្បាល				
២	ត្រីឆ្ពិន	ក្បាល				
៣	ត្រីកាបស	ក្បាល				
៤	ត្រីកាបសាមញ្ញ	ក្បាល				
៥	ត្រីកាបឥណ្ឌា	ក្បាល				
៦	....	ក្បាល				
	សរុប					
	ការផ្តល់ចំណីបន្ថែម					
១	កន្ទក់	គ.ក្រ				
២	ចុងអង្ករ	គ.ក្រ				
៣	ម្សៅត្រី	គ.ក្រ				
៤	ចក	គ.ក្រ				
៥	កណ្តៀរ	គ.ក្រ				
៦	កាកសំណល់បន្លែ	គ.ក្រ				
៧	ជន្លេន	គ.ក្រ				
៨	....	គ.ក្រ				
	សរុប					
	ការគ្រប់គ្រងស្រះ					
១	ជីអ៊ុយរ៉េ	គ.ក្រ				
២	ជីដេអាប៉េ	គ.ក្រ				
៣	លាមកសត្វគោ ក្របី មាន់ ទា	គ.ក្រ				
៤	ជីរុក្ខជាតិបៃតង	គ.ក្រ				
៥	....	គ.ក្រ				
	សរុប					
	ការចំណាយផ្សេងៗ					
១	ហាប៉ា (2m x 3m x 1m)	ចំនួន				
២	ចំណីបន្ថែមសម្រាប់កូនត្រីទីឡាព្យ៉ា	គ.ក្រ				
៣	....					
	សរុប					

DRAFT

	សរុបរួម					

ប្រាក់ចំណូលបានពីការចិញ្ចឹមត្រី

ប្រភេទត្រី	ការប្រមូលផល សម្រាប់ហូបម្ហូបម្ហូបបន្តទម្លាល				ការប្រមូលផលសរុប សម្រាប់លក់				សរុប
	ចំនួន	ទំងន់	តម្លៃឯកត្តា	សរុប	ចំនួន	ទំងន់	តម្លៃឯកត្តា	សរុប	
	(ក្បាល)	(គ.ក្រ)	(៛/គ.ក្រ)	(រៀល)	(ក្បាល)	(គ.ក្រ)	(៛/គ.ក្រ)	(រៀល)	($)
ត្រីទីឡាព្យ៉ា									
ត្រីកាបសាមញ្ញ									
ត្រីកាបស									
ត្រីឆ្ពិន									
ត្រីកាបឥណ្ឌា									
សរុប									

ប្រាក់ចំណេញពីការចិញ្ចឹមត្រី

លរ	ការបរិយាយ	ឯកត្តា	ចំនួន	តម្លៃឯកត្តា (៛)	តម្លៃសរុប (៛)	រយៈពេលអនុវត្ត (ថ្ងៃ)
	ការចំណាយ					
១	ដីកស្រះចិញ្ចឹមត្រី	ម៣				
២	ការរៀបចំស្រះ					
៣	ការដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម	ក្បាល				
៤	ការផ្តល់ចំណីបន្ថែម	គ.ក្រ				
៥	ការគ្រប់គ្រងស្រះ					
៦	ផលិតកម្មកូនត្រីទីឡាព្យ៉ា					
៧	ការចំណាយផ្សេងៗ					
	សរុប					
	ការចំណូល					
១	ផលត្រីទុកហូប	គ.ក្រ				
២	ផលត្រីទុកលក់	គ.ក្រ				
៣	ផលិតផលកូនត្រីទីឡាព្យ៉ា	ក្បាល				
៤	ផលត្រីទុកដាក់ចិញ្ចឹមបន្ត	ក្បាល				
	សរុប					
	ផលចំណេញ					
	ប្រាក់ចំណូល — ប្រាក់ចំណាយ					

DRAFT

៤.៤- ការចំណាយសម្រាប់ការធ្វើបង្ហាញបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមត្រី (សម្រាប់ស្រះទំហំ ១០០ម២ រយះពេល ៨ ខែ)

លរ	ការបរិយាយ	ឯកត្តា	ចំនួន	សេចក្តីបញ្ជាក់
	ការរៀបចំស្រះ			
១	ថ្លៃឈ្នួលបូមទឹក	ម៉ោង	3	រយះពេលបូមទឹក ខុសៗគ្នា អាស្រ័យនឹងមាឌទឹកស្រះដែលមាន
២	កំបោរ	គ.ក្រ	10	
៣	ជីអ៊ុយរ៉េ	គ.ក្រ	1.5	
៤	ជីដេអាប៉េ	គ.ក្រ	0.5	
៥	លាមកសត្វគោ ក្របី មាន់ ទា	គ.ក្រ	40	ឬ ៤ បង្គី
៦	ជីរុក្ខជាតិបៃតង	គ.ក្រ	10	ឬ ៤ បាច់ ទន្រ្ទេងខេត្ត
	ការដាក់កូនត្រីចិញ្ចឹម			
១	៤ ប្រភេទ	ក្បាល	300	ទីឡាព្យ៉ា- ឆ្ពិន- កាបស- កាបសាមញ្ញ
	ការផ្តល់ចំណីបន្ថែម			
១	កន្ទក់	គ.ក្រ	20	បរិមាណចំណីបន្ថែមអាចផ្លាស់ប្តូរ អាស្រ័យនឹងលទ្ធភាពរបស់
២	ចក	គ.ក្រ	50	កសិករម្នាក់ៗ ។ បើសិនកសិករផ្តល់ចំណីឱ្យត្រីមានបរិមាណច្រើន
៣	កណ្តៀរ	គ.ក្រ	5	ជាងនេះ នោះទិន្នផលត្រីចិញ្ចឹមនឹងទទួលបានផលច្រើនជាង៣០គ.ក្រ
៤	កាកសំណល់បន្លែ	គ.ក្រ	10	
	ការគ្រប់គ្រងស្រះ			
១	ជីអ៊ុយរ៉េ	គ.ក្រ	1.5	
២	ជីដេអាប៉េ	គ.ក្រ	0.5	
៣	លាមកសត្វគោ ក្របី មាន់ ទា	គ.ក្រ	40	
៤	ជីរុក្ខជាតិបៃតង	គ.ក្រ	10	
៥	ការបូមទឹកបន្ថែមបញ្ចូលស្រះ			ក្នុងករណី ទឹកក្នុងស្រះរីងជិតអស់ មុនពេលប្រមូលផលត្រី
	ការប្រមូលផលត្រី ក្រោយចិញ្ចឹម រយះពេល ៨ ខែ	គ.ក្រ	30-36	ទិន្នផលត្រីចិញ្ចឹមអាចប្រែប្រួល អាស្រ័យនឹងការគ្រប់គ្រង

DRAFT

៤.៥- ទីកន្លែងផលិតកូនត្រីពូជនៅប្រទេសកម្ពុជា

៤.៥.១ - ស្ថានីយផលិតកូនត្រីពូជ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល

លរ	ឈ្មោះខេត្ត	ចំនួនស្ថានីយ	ឈ្មោះស្ថានីយ អាសយដ្ឋាន	ទំនាក់ទំនង	ទូរស័ព្ទ
១	ភ្នំពេញ	១	ច្រាំងចំរេះ	លោក. ឃាត់ សុឃន	011 707 067
		១	ចាក់អង្រែ	លោក. តាំង ផុនអេង	011 855 685
២	កណ្តាល	១	ទួលក្រសាំង	លោក. ប៉ែន រដ្ឋា	012 845 050 023 364 751
៣	ព្រៃវែង	១	បាទី	លោក. ង៉ាន់ ហេង	012 914 144
៤	ស្វាយរៀង	១	ប្រាសូត	លោក. រស់ ធីម	012 902 718
៥	តាកែវ	១	ខ្សឹង	លោក. អ៊ុក ហាក់	012 311 012
៦	កំពង់ស្ពឺ	១	មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត	លោក. ផុន ប៊ិច	016 787 656
៧	សៀមរាប	១	ទឹកវិល	លោក. ព្រិន សារិន	012 821 584
៨	ពោធិសាត់	១	Ou Srang Touch	លោក. ប៉ែន ផាន់ណារិទ្ធ	012 918 714
៩	បាត់ដំបង	១	វត្តស្លាកែត	លោក. ហុង ហ៊ី	016 755 004
១០	បន្ទាយមានជ័យ	១	វត្តស្វាយ	លោក. សោម សុវណ្ណ	012 777 430
១១	ឧត្តរមានជ័យ	១	គោករំដួល	លោក. អ៊ុន ចាន់ធី	011 715 877
១២	ប៉ៃលិន	១		លោក. គង់ សុខា	016 777 023
១៣	កំពត	១	ឈូក	លោក. ខែម វ៉ាន់ដេត	092 805 109

៤.៥.២ - ស្ថានីយផលិតកូនត្រីពូជ ឯកជន

លរ	ឈ្មោះខេត្ត	ចំនួនស្ថានីយ	ភូមិ ឃុំ ស្រុក	ទំនាក់ទំនង	ទូរស័ព្ទ
១	ស្វាយរៀង	១	នារទែន- ឈើទាល- ស្វាយជ្រំ	លោក. សំ វាសនា	012 846 023
		១	កណ្តាល -ចេក -ស្រុកស្វាយជ្រំ	លោក. រាជ សុភាព	016 636 870 016 636 871 011 857 949
		១	ចំលង- ចំលង- ស្វាយជ្រំ	លោក. ធាន វណ្ណា	
		១		លោក. ឡឹក សុភ័ក្រ	012 783 302
				លោក មាស ពុត	012 180 3994
២	តាកែវ	១	ត្រពាំងត្រាច- លាបូ- ត្រាំកក់	លោក. ខៀវ សំ	012 415 220
		១	ព្រៃកប្បាស- តាភេម- ត្រាំកក់	លោក. សោម ហាក់	012 583 015
		១	ទឹកថ្លា- គួស- ត្រាំកក់	លោក. រិន ឈឿន	092 900 352 012 843 725
		១	ទួលស្លែង- ក្រាំងលាវ- បាទី	លោក. ឈីវ ញឹង	012 510 904
		១	អូផុត- អង្គតាសោម- ត្រាំកក់	លោក. វ៉ាន់ ប៊ូ	
		១	ព្រៃត្រាច- ឧត្តមសូរិយា- ត្រាំកក់	លោក. មិន សៅ	
		១	ពេជ្រចង្វា- បឹងត្រាញ់ខាងជើង- សំរោង	លោក. វឿន	

DRAFT

		១	ព្រៃសំបួរ- អង្គបូរី- អង្គបូរី	លោក. ព្រំ វ៉ាត	092 253 785
		១	តាសូ- ឧត្តមសូរិយា- ត្រាំកក់	លោក. សួន សុធា	
		១	ព្រៃរំដួល- ត្រពាំងធំខាងត្បូង- ត្រាំកក់	លោក. អ៊ូច ហឿន	012 529 095
		១	ព្រៃតាឡី- ត្រពាំងធំខាងជើង- ត្រាំកក់	លោក. ឡុង យស់	012 179 7465
		១	ពោធិតាម៉ុក- អង្គប្រាសាទ- គិរីវង្ស	លោក. ម៉ែន ហុន	092 640 260
៣	កំពង់ស្ពឺ	១	បាទី- ព្នាយ- សំរោងទង	លោក. សំ ផល	
		១	ត្រពាំងឈូក- និទាន- បរសេដ្ឋ	លោក. កែន ហេង	012 410 215
		១	ច្រេស- ទឹកល្អក់- គងពិសី	លោក. អួន វ៉ាត	
		១	ឈូកស- ព្រៃញាតិ- គងពិសី	លោក. យ៉ាង អ៊ូ	016 316 500
		១	ក្រោលក្រសាំង- កាត់ភ្លុក- បរសេដ្ឋ	លោក. កែវ នីម	
		១	ត្រពាំងលាប- ផុង- បរសេដ្ឋ	លោក. ឌុល លី	012 179 6241
		១	ព្រៃស្តេច- វាល- គងពិសី	លោក. ឌី សុភី	012 598 721
		១	តាសោមអក- ភារីមានជ័យ- បរសេដ្ឋ	លោក. ឯក កែវ	
៤	ព្រៃវែង	១	ពោធិតាមុំ- ស្វាយជ្រំ- មេសាង	លោក. ចក់ សម្បត្តិ	012 731 180
		១	ត្នោត- ឈើកាច់- បាភ្នំ	លោក. ហុង នឿន	
		១	ពានាផ្សា- ក្តឿងរាយ- កាញ្ជ្រៀច	លោក. ច័ន្ទ សុជាតិ	
		១	អន្លូងស- រំលេច- ស៊ីធរកណ្តាល	លោក. សំ ភ្សៀច	
		១	ធ្នង់- ជាខ្លាង- ព្រៃវែង	លោក. ផេង រី	012 778 437
		១	ច្រេស- ជាខ្លាង- ព្រៃវែង	លោក. ភុម ហ៊ុន	
		១	តាគោក- ល្វា- ព្រះស្តេច	លោក. គិត ឡូញ	092 614 160
		១	អំពិល- សេនារាជឧត្តម- ព្រះស្តេច	លោក. ខេត្ត មុត	
		១	………, រំចេក- ព្រះស្តេច	លោក. យិន ទ្រី	
		១	ត្រពាំងរវេ- ជ្រៃ- កំពង់ត្របែក	លោក. អ៊ុយ ជូ	016 352 378
		១	ស្វាយប៉ាក- ជ្រៃ- កំពង់ត្របែក	លោក. ពុត រិន	
		១	ឬស្សីក្អែក- បឹងព្រះ- បាភ្នំ	លោក. លី សុផល	092 258 934
៥	កំពត	១	ត្រពាំងរាំង- អង្គរមាស- ដងទង់	លោក. ញ៉ែត ខុន	
		១	ក្រាំងអំពៅ- ដំណាក់សុក្រំ- ដងទង់	លោក. ម៉ឹង មាន	012 194 5098
		១	ក្រាំងស្បូវ- ក្រាំងស្បូវ- ឈូក	លោក. យាន អេន	
		១	តាណន់- ក្រាំងស្នាយ- ឈូក	លោក. ផឹង សារិន	
		១	ស្ពានប្រាំពីរ — ម៉ាក់ប្រាង្គ — កំពត	លោក សរ សូរិន	012 932 909 012 820 910 016 334 915
៦	ព្រះវិហារ	១	............-..........- ត្បែងមានជ័យ	លោក. ប៉ែន វាសនា	011 734 738

DRAFT

			តាំងក្រក- របៀប- រវៀង	លោក. សៀ គួយ	092 286 948
៧	**ឧត្តរមានជ័យ**	១		លោក. លិញ រ័ត្ន	012 18 10 907
៨	**រតនះគិរី**	១		លោក. សាន់ សយ	012 43 96 76

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទំនាក់ទំនង

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

២០០ វិថីព្រះនរោត្តម ភ្នំពេញ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ទូរស័ព្ទ: ០១២ ៨៣៣ ៧៧៧ ឬ ០១២ ៨២៦ ៦១៧

ទូរសារ: ៨៥៥ ២៣ ២១០ ៩៤៨ ឬ ៨៥៥ ២៣ ២១៣ ០១១

អ៊ីម៉ែល: kunso@camnet.com.kh ឬ mak_soeun@camnet.com.kh

DRAFT